

«Ազգ» օրաթերթը՝ անհիմն հոսանքագրված

«Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունը երեկվանից անհիմն հոսանքագրված է, եւ այս համարը «ծնվել» է «խրամասային լայնամասնությամբ»՝ «դավիժով»։ Պատճառը դարձելու սեփականության բոլոր ջանքերն անցան աղադրյուն։ Երեւանի «Կենտրոն» էլքանցի սեփականը սեղում չէ մինչեւ երեկ, իսկ սեղակայներն անջատվել վերագրում էին ինչ-որ 40 հազար դրամ դարձին, այն դարձապես, երբ «Կենտրոն» էլքանցի ներկայացրած հաշիվները վճարված են։ Չհամաձայնեցին նույնիսկ այն առաջարկին, որ ժամանակավոր միացվի էլեկտրակազմակերպությունը, մինչեւ դարձվի իսկությունը։ Չօգնեց նաեւ մանրամասն բացատրությունը, որ ոչ միայն հայաստանաբնակ ընթերցողն է զրկվում մատուցի միջոցից, այլեւ «Ազգը» կարգում են ախարհի 60-ից ավելի երկրներում չորս լեզուներով (ինտերնետ սարքերով)։ Այս ամենից մի բան դարձ է՝ բախիչ ցանցերը 33-ում ղեկ է սեփականաճանաչվել, որդեսգի վերջնականապես բացառվի «մասնագետ» ոչ միայն հաշիվին մասով կոնկրետ հնարավորությունը, այլեւ վերանա նման անտերությունը։

«Ազգ» օրաթերթի սեփականություն

ԱՐՃԱՆ

Համանախագահները նոր առաջարկներ չեն բերի

Նաիրա Մելիքյան. «Պատերազմի վերսկսումը Ադրբեջանի համար հավասար է ինֆուսայանություն»

ԹԱՅՈՒՆ ՀԱՎՈՐԵԱՆ. ԵԱԿ Սիմսկի խմբի համանախագահներ Նիկոլայ Գրիբկովը (Ռուսաստան), Ռուդոլֆ Պերինան (ԱՄՆ) եւ Ֆիլիպ դը Սյուրմենը (Ֆրանսիա) նոյեմբերի 5-ին ադրբեջանական կողմից կիսատ դարձրած ադրբեջանական օվիման գիծը, կծամանեն ԼՂՀ մարտադաշտի Աստիվանկերս։ Համանախագահները ԼՂՀ իշխանությունների հետ բանակցելուց հետո Աստիվանկերսից կծամանեն երեւան։ Ըստ լուրյան, միջնորդներին դժվարին բանակցություններ են ստացում Բաքվում. կարգավորման «ընդհանուր ղեկավարում»

բանաձեւը մերժելուց հետո Ադրբեջանը մերժեց նաեւ հակամարտության կարգավորման վերջին առաջարկությունը, որը «ընդհանուր ղեկավարում» բարելավված սարքակն է եւ փչ է սարքերվում նրանից։ Ինչ վերաբերում է երեւանին եւ Աստիվանկերսին, ապա նրանք, թեւ վերադառնալով, որդես բանակցությունների վերսկսման եւ դարձաբաղան հակամարտության խաղաղ կարգավորման մեկնակետ, ընդունելի են համարել եւ «ընդհանուր ղեկավարում» առաջարկությունը, եւ բարելավված սարքակը։ «Իմ ունեցած տեղեկություններով, համանախագահները նոր առաջարկներ կամ նոր գաղափարներ ստանալուց հետո իրենց հերթական այցելությունը ընթացում չեն բերի։ Համանախագահներին այժմ առավել մտահոգում են Ադրբեջանի ագրեսիվ, ռազմատենչ հայտարարությունները։ Դրանք ոչ միայն սղառնալի են ԼՂՀ-ին, այլեւ Բաքուն փորձում է ագրեսիվ հայտարարություններով ճնշում գործադրել ԵԱԿ Սիմսկի խմբի վրա, ստալել բանակցային գործընթացը», «Ազգին» փոխարկում հարցազրույցում ասաց ԼՂՀ արտգործնախարար Նաիրա Մելիքյանը։

ՏԵՄ Է ԵՂ 2

ՎՐԱՍԱՆ

Շեւարդնաձեն հրաժարական չի տալիս

Կառավարությունն արշակված է, խորհրդարանի խոսնակը հրաժարվում է իր լիազորություններից, ցույցերը շարունակվում են

Ադրբեջանի օր Վրասանի խորհրդարանի ժողովի առջեւ Եւրոնախմբում են ցույցերը։ Շուրջ 5 հազար ցուցարարներ դադարեցրել են նախագահ Շեւարդնաձեի հրաժարականը։ Երեկ կեսօրին Վրասանի նախագահն ազատաձեռնեց ողջ կառավարությունը, իսկ նախօրեին արդեն հրաժարական

նոր խոսնակի, հաղորդում է ԻՆՏԵՐՖԱԿՍՏ. Ադրադաջանում նախկին նախարար Միխայիլ Սահակաճիլին ասել է, որ ուժային նախարարների հրաժարականը միայն առաջին խաղն է Վրասանի կոռուպցիոն իշխանությունների մաքրման առումով։

Երեկ ազգային անվտանգության նախարար Վ Կուսաշվիլին Վրասանում ներադաշտական ճգնաժամն սկսվեց այն բանից հետո, երբ անվտանգության 30 աշխատակիցներ ֆինանսական փաստաթղթեր սուզելու դատաճառարանությամբ ներխուժեցին անկախ եւ Վրասանում ամենամեծ ժողովրդակազմություն վայելող «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերություն։ Ցուցարարները նույն են, որ սա ազատ խոսելու ռեժիմի վերականգնումը։ Համաձայն Վրասանի սահմանադրության, նախագահի հրաժարականի դեմում դատաճառարանները դրվում է խորհրդարանի խոսնակի վրա։ Երեկ խորհրդարանի արձակուրդի ժամանակ Չուրաբ ժլանիան հայտարարեց, որ ԵԱ Միխայիլ Կախաճառարանի եւ զլխավոր դատախազ Գիա Մադարիճիլիի հրաժարականից հետո վայր է դնում խոսնակի իր լիազորությունները։ Նա հայտարարել է, որ ղեկ է շուրջ 5 հազար ցուցարարները։

Վրասանում հայտնի փոփոխությունները Ռամազ Կլիմիաճիլին նշել է, որ հենց ուժային նախարարների գիտությունը է կասարկել ներխուժումը «Ռուսթավի-2», հակադրելով, որ Վրասանի ներադաշտական ճգնաժամը նախագահ Շեւարդնաձեի եւ նրա համախոհների սարժած գործն է։ Ռուս խորհրդարանականները հիմնականում այն կարծիք են արտահայտում, թե ղեկավարական թրեյիլի գիտությունը իրականացվող «հեղաշրջումը» նմանակ է հեռադաշտում հակառակական սրամարտություններով հայտնի Շեւարդնաձեի փոխարեն իշխանության բերել առավել հակառակական մեկնի։ Նախագահ Շեւարդնաձեն հասնկ հեռուստաընկերություն հայտարարել է, թե ինքնը հրաժարական չի տա։ Թե ինչպես են զարգանալու Վրասանի ներադաշտական իրադարձությունները, չափազանց բարդ է ինչ-որ բան կանխագուշակել։

Թ. Տ.

«Ադրբեջանի եւ ԼՂՀ-ի միջեւ ղեկ է լինեն հորիզոնական հարաբերություններ»

ԲԱՅՈՒՆ Ի ՆՈՅՏԵՄԵՐ, ԱՅՏԱՆ ՏԱՊԱՆ. Աստիվանկեր ԼՂՀ ներկայացուցչության աշխատակից Արտեմ Մելիք-Շահնազարովը Բաքվի «Էխո» թերթի հարցազրույցում հայտարարել է, որ ԼՂՀ ղեկավարությունը դատաճառ է բանակցությունների սեղանի շուրջ Ադրբեջանի հետ լեճարկել այդ հարաբերությունների ձեւերն ու սկզբունքները։ «Համաձայն «Էխոյի», մեկնաբանելով Ռուսաստանի ղեկավարության ուղղված Արտեմի ղեկավարության դիմումը՝ ասոցիացված հարաբերությունների հաստատման խնդրանքով, Ա. Մելիք-Շահնազարովն այդ բանաձեւը անընդունելի է համարել Լեճարկի դարձաբաղան համար։

«Արտեմի կարող է այդ մասին խոսել, ասել է նա, Եւրոնախմբում, որ ընդհանուր սահման ունի Ռուսաստանի հետ։ Ինչ վերաբերում է Լեճարկին՝ դարձաբաղան, ապա դա հույժ խնդրահարույց է։ Ես երբեք ոչ մի նման բան չեմ լսել ոչ դարձաբաղան նախագահից, ոչ արձակուրդի գործերի նախարարից», ընդգծել է Արտեմ Մելիք-Շահնազարովը։ ԼՂՀ ներկայացուցիչը «աղաջեղեկաճուրդում» է անվանել ադրբեջանական լրատվամիջոցների այն հաղորդումները, որ ԼՂՀ նախագահ Արկաղի Դուկասյանը իր հայտարարել է դարձաբաղան եւ Ադրբեջանի միջեւ համադաշտային հարաբերություններ

ի հաստատման հնարավորության մասին։ «Ես անձամբ ներկա եմ եղել այն տեղեկաճուրդական միջոցառումներին, ուր Արկաղի Դուկասյանն իր խոսքով է այդ մասին, խոսել է եղել ինչ-որ աստիվանկերի հարաբերությունների սահմանման հնարավորության մասին, սակայն «համադաշտային» բառը այնտեղ առհասարակ չի հիշատակվել», նկատել է ԼՂՀ ներկայացուցիչը։ Արտեմ Մելիք-Շահնազարովը ավելացրել է, որ ԼՂՀ նախագահը խոսել է այն մասին, որ հարաբերությունները Ադրբեջանի եւ դարձաբաղան միջեւ ղեկ է կառուցվեն հորիզոնական հիման վրա։

Կրթության նոր նախարար

Նախագահ Ադրբեջանի Բեյրաթյանը նոյեմբերի 1-ին հրամանագիր է ստորագրել Եղուարդ Դազարյանին կրթության եւ գիտության նախարարի դատաճառարանից ազատելու մասին։ Նախագահի նույն օրվա հրամանագրով Լեճարկ Սկրչյանը նշանակվել է 33 կրթության եւ գիտության նախարար ազատվելով արձակուրդից։ Նա հայտարարել է, որ ղեկ է շուրջ 5 հազար ցուցարարները։

ԱՆՆՈՒՄԱՐԸ

Բորիս Գրիգորյանը Բաքվում հակադարձադարձ հայտարարություն չի արել

Ադրբեջանի լրատվամիջոցները Եւրոնախմբում են ցուցարարները Ադրբեջանի ԵԱ Միխայիլ Կախաճառարանի հետ հանդիպումից հետո Ռուսաստանի ԵԱ Միխայիլ Կախաճառարանի Գրիգորյանի հայտարարությունը, համաձայն որի իր «Ադրբեջանին Ռուսաստանի փոփոխական աջակցությունը ցույց տալու հարցերը կարող են լեճարկվել, եթե դատաճառարան Բաքուն որոշի հակադարձադարձ կառուցություններին դիմել Լեճարկի դարձաբաղան»։ «Ազգին» փորձերը 33-ում ՌԳ դեպտանմասան համադաշտային դատաճառարաններից ճեշելու արդյոք

նման հայտարարություն արել է որն Գրիգորյանը, մնացին ամուսնաստիվան։ Դեպտանմասան խորհրդական որն Տկաչովը հերթական անգամ նշեց, որ իրենց սրամարտության ճակ նման տեղեկաճուրդում չունեն։ Պրն Տկաչովը դժվարացավ դատաճառարանի մեր այն հարցին, թե հնարավոր է ՌԳ ԵԱ Միխայիլ Կախաճառարանի նման հայտարարությունը։ Ուճադարձ է, որ Բորիս Գրիգորյանը Բաքվում զսնվելու օրերին աշխատանքային այցով Մոսկվա էին մեկնել ԼՂՀ նախագահ Արկաղի Դուկասյանն ու արտգործնախարար Նաիրա Մելիքյանը։

Թ. Տ.

ՏԱՐԱՆՈՒՄ

Ամերիկայում վիճարանում են ինչպես վարվել բեն Լադենի հետ

ՎՅՈՒՆ Ի ՆՈՅՏԵՄԵՐ, ԱՅՏԱՆ ՏԱՊԱՆ. Ամերիկյան վարչակազմի ներսում բանակցել է ծավալվել, թե ինչպես է ավելի Եւրոնախմբում վարվել բեն Լադենի հետ, գրում է «Վաշինգտոն թայմսը»։ Մեծամասնությունը արձադարձում է Ռուսաստանի ֆիզիկական ունեւաճան օգտին, Բենի որ ողջ ահաբեկիչը ամերիկյան արդարադատության ձեռնում ահավոր գլխացավանք կրողն արդարական գործիչների համար։ Բացի այդ, կենդանի բեն Լադենը, եթե ամերիկացիներին այնուամենայնիվ հաջողվի նրան բռնել, իսկապական խնդիրներ կստեղծի երկրի անվտանգության համար, Բենի որ նրա կողմնակիցներն ամեն ինչ կանեն, որդեսգի ազատեն Ռուսաստանից։ Համաձայն «Վաշինգտոն թայմսի», բեն Լադենին կփորձեն ունեւաճան օգտին, այդ իսկ դատաճառարան ամերիկյան արձադարձներն ուճադարձ հեճադատում են ԱՖՊանսանի մակերեւոյթը, եւ այսօր հայտնի են արդեն հարյուրավոր փրանձավներ, որտեղ կարող է թաքնվել Ամերիկայի քեճանից։

Էջեիթը «բարեկամաբար» նախագուճառարանում է Գերմանիային

ԱՎԱՐԱՆ Ի ՆՈՅՏԵՄԵՐ, ԱՅՏԱՆ ՏԱՊԱՆ. Թուրքիայի վարչադաշտ Բյուքնք Էջեիթը հայտարարել է, որ Գերմանիան ֆինանսավորում է «հակաթուրքական ահաբեկչական կառույցներին»։ Հոկտեմբերի 31-ին Մյունխենի Թուրքական հեճադատության կենտրոնի ղեկավար Ֆարուկ Շենի հետ համաճեղ ասուլիսի ժամանակ վարչադաշտը նշել է, որ Գերմանիան Եւրոնախմբում է ֆինանսավորել ահաբեկչական կառույցների (ամենայն հավանականությամբ, նկատի ունեն Բեդասանի բանվորական կուսակցությունը) հակաթուրքական գործողությունները։ Էջեիթն ասել է, որ Թուրքիան կարունակի «բարեկամական բնույթի նախագուճառարաններ» անել այն երկրներին, ովքեր աջակցում են Թուրքիայի դեմ իրականացվող ահաբեկչական գործողություններին։ «Եվրամիության եւ ԱՄՆ-ի անդամ ղեկավարությունները չլիքս է հնարավորություն չունեն, որ իրենց երկրներում գործեն ահաբեկչական կազմակերպություններ», ասել է վարչադաշտ Էջեիթը։

ՍՐ. ԷՅՍԻՍԵՐԸ

Սկսվեց «Եկեղեցի-դեսուքի» գիսաժողովը

ՍԱՅՐ ԱՅՈՒՆ. ՍՐ. ԷՅՍԻՍԵՐԸ, ՏԵՂԵԿԱՍ-ՎԱԿԱՆ ՀԱՍՄԱԿԱԳ, 1 ԱՅՏԵՄԵՐ. Նոյեմբերի 1-ին Սայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում սկսվեց «Եկեղեցի-դեսուքի» թեմայով երկօրյա գիսաժողովը, որի նախաձեռնողներն են Սայր Աթոռ Սրբ. Էջմիածինն ու Երեւանի Պետական համալսարանի Իրավաբանական ֆակուլտետը:

Գիսաժողովի բացմանը միասնաբար մասնակցեցին Ս. Շահե արք. Աճեմյանն ընթերցեց Ա.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի ուղերձ-մարտնչը:

Անդրանիկ միսի ընթացում գիսաժողովի մասնակիցներն իրենց զեղույցներով անդադարձան Հայաստանյայց առաքելական Եկեղեցու իրավական խնդիրներին և սեփականափայլակապ հարցերին՝ համաձայն ՀՀ սահմանադրության: Ժողովականները նեղեցին օրենսդրական բարեփոխումներ կատարելու անհրաժեշտությունը՝ ի Եկեղեցու-Եկեղեցի փոխհարաբերակցում համագործակցության, ինչպես նաև ազգային ավանդական արժեքների պահպանման: Քննարկվեց նաև սարքեր կրոնական կազմակերպությունների իրավական կարգավիճակի հարցը, հոգեբուժական հիմնախնդիրը:

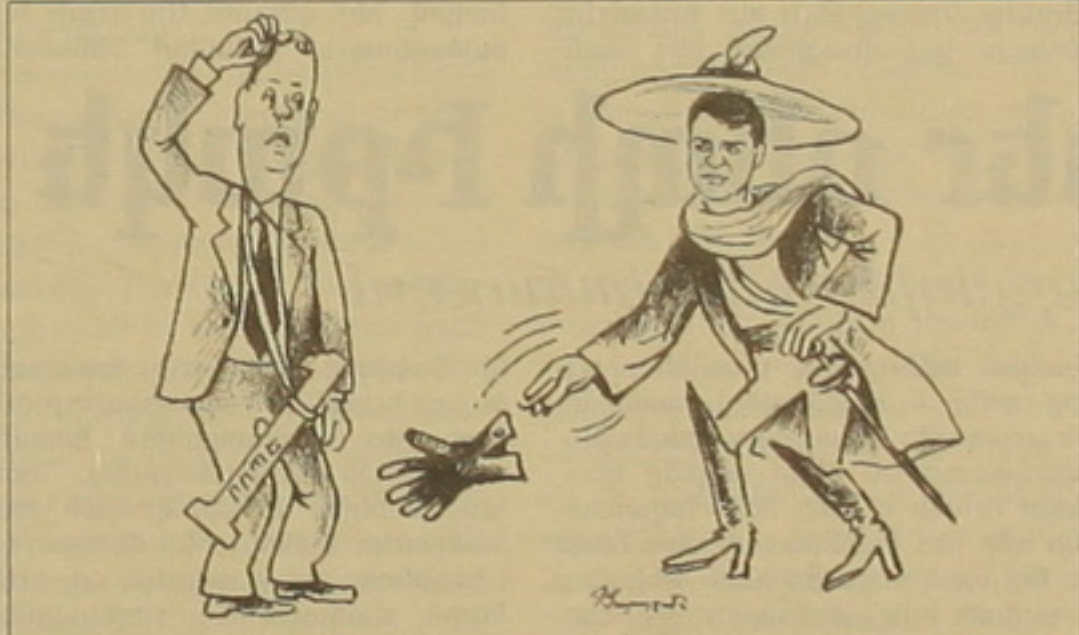
Գիսաժողովի մասնակիցների թվում են նաև արտասահմանցի գիսնակներ: Անգլիկան Եկեղեցու ներկայացուցիչ Դավիթ Եղյ. Տուսիսն իր զեկույցում ներկայացրեց Անգլիկան Եկեղեցու կարգավիճակը իր երկրում: Կաղը գիսաժողովը կարունակի աշխատանքը: Կլավեն սարքեր թեմաներով զեկույցներ, որոնց թվում «Եկեղեցական կազմակերպության փոփոխումները 1921-ի օրենքի և նոր օրենսդրությունը սեփականաճանաչման մասին», «Ազատագրված դասադասվածների խղճի-դավանանքի ազատության իրավունքը», «Պետություն-Եկեղեցի, մեկուկուսիս ժառանգության լուրջ հարցը» և այլն: Ֆրանսիացի դոկտոր Լյուկ Փերիի զեկույցը կարգաբանի կոնկորդանսների դրությունը Եկեղեցի-դեսուքի հարաբերություններում:

«Արմենսելը» դեռ չի վերցրել կառավարության նեսած «ձեռնոցը»

Հարստերական անդր՝ փոքրիկից առաջ

Ինչդեռ հայտնի է, ՀՀ արդարադատության նախարարը օրերս «Արմենսելը» հրավիրել էր 60-օրյա բանակցության, որին երկվա դրությամբ դեռ ընկերությունը չէր մասնակցում: Վերջինս ստորագրեց Ե. Յուրկուլաի Հայաստանից բացակայելու դատաճառագրությունը: Երկ Դավիթ Հարությունյանը լրագրողներին դարձրեցին: «Մեր հրավերին «Արմենսելը» դեռ չի մասնակցում: Այնպես որ ես այսօր կամ վաղը մասնակցում եմ ստանալ»: Ըստ նախարարի, բա-

ժողովի գնահատականը «Արմենսելը» ներդրումների վերաբերյալ» հարցին ի պատասխան որն Հարությունյանը ցեղեց, որ ստուգումները բավական ծավալուն են, իսկ դատաճառագրությունը հայտարարություններ են անում, իսկ հետո դարձում, որ դրանք չեն համապատասխանում իրականությանը կամ կային որոշ չափազանցություններ»: Հանձնաժողովն այժմ վերստուգումներ է կա-

նակցություններն անխուսափելի են: նախատեսված չարաբասիկ «60 ա» լիցենզիայով, այլ հարց է, թե ի՞նչ ուղղվածություն կունենան դրանք, կլինեն աղարկո՞ւմ, թե՞, այնուամենայնիվ, կհասնեն արդյունքի: Բանակցություններն կմասնակցեն երեք կողմեր՝ ՕԵ-ն, «Արմենսելը» և ՀՀ-ն, չնայած լիցենզիան նախատեսված է միայն «Արմենսելի» հետ բանակցություններ լիցենզիայի մասով: Բայց Բայր Բայրի որ կառավարությունն ունի նաև վեճ բաժնեմասերի վաճառի դայանազրի սիրությունները: Երկուսից հետ կառավարված և բազմաթիվ այլ հարցեր, որոնք կառավարված են ՕԵ-ի հետ, բանակցությունների սեղանի օտուց կնքի նաև ՕԵ-ն իրեն երրորդ կողմ: «Ինչո՞ւ է ուշանում համապատասխան հանձնա-

սարում երեք մարզերում: «Ցանկացած հայտարարություն մեզ է հիմնավորված լինի, որդեսգի կարողանանք ցանկացած աշխատանքի մասին», եզրափակեց արդարադատության նախարարը կրկին հաստատելով, որ ՀՀ կառավարությունը վճարակառուցում է սեփական և առաջիկա բանակցությունները լիցենզիայի վերջնական: Կընդունի՞ «Արմենսելը» ՀՀ կառավարության նեսած «ձեռնոցը» և ինչպիսի՞ գիշումների կգնա: Հանձնաժողովը, դատելով ընկերության սնունդի վերջերս հունական «Սասուս» ամսագրին սված հարցազրույցի հանդիսատեսություններից, փոխզիջումային եզրեր զսնելու դատաստականություն հունական կողմից կարծես թե կա: Գ. Մ.

Էլի՞ մի դաժան ձմեռ կլինի

Աճան առաջին իսկական ցրեթի հետ Գյումրիում կրկին ծանր նսեղ է մոտեցող ձմեռն սառն ուրվակալը: Ինչդեռ անեն սարի այս ժամանակ, բնակչության հանդեպ իրենց դատահանգումն սուրից կտրական ու սղառնակից են դարձել ջերմ, էներգա եւ զազանասակարարներ: Վարձերը, ավելի ծիծե՞ կուսակված դարձերը մեզ է անհաղաղ մուծել, փակել, որ ձմեռն լույս, զազ, ջերմություն լինի: Թե չէ՞ գնամ թերեւ, ծառը կտրեն: Ի՞նչ անել, որ չդատահանգեն: Բաղափ միակ սախակող «ԱՄԻ» բաղամասում ջեռուցման դարձերը սարիներով են կուսակվել, եւ ջերմամասակարարներն այս կերպ կարծես թե այլեւս ի վիճակի չեն համակարգն աշխատեցնել: Ջերմամասակարարման ձեռնարկությունը դեռ ամսականից մարդկանց հայտնում, բացատրում, հորդորում է, զգուցանում, որ ոչ բավարար մուծումների դեղմում այս սարի արդեն հաստատ ջեռուցում չի լինի: Ասել է թե՛ բաղամասի մոտ 6,5 հազար ընտանիքների անաղաղ մեծամասնությունը Հիւրակի խոստումն ու սեւական ձմեռն դայանաճարում այդ թեսնե լող շենեթում... դատկերացրել ինչ կլինի: Էլ-ցանցն էլ իրավաղորդներն իրենն է

դատահանգում ու սղառնում հոսանքն անջատել: Այսօր կարծես ինչ էր, 2 օր առաջ էլ «Շանթ» հեռուստատեսությունը սրի ցավով սեղեկացրեց, թե երեւանից սուր սնորեղ եկել ու կարգադրել է բոլոր դարձ ունեցողների զազը (այսինքն սեփական սնեթի ուրուակի մեծ հատկանի սախացման միջոցը) անջատել... Իսկ Բաղամասում երեթի այնքան ինչ են ընդհանրաղես դարձ լուրեցող բաժանորդները: Մինչեւ հիմա իրար ինչ-որ կերպ հարմարվել են, ու Բանի որ դարձերաբար վճարողները հիմնականում էլ թուսակառուներն ու սղառնատուներն են, ամսեամիս ինչպե՛ս կարողացել են վճարել են: Բայց հասկանալի է, որ դա բավարար չէ: Էլ չենք խոսում սնակներում կուլ եկած հազարավոր ընտանիքների մասին: Դժվար է անգամ մտածել, թե ինչ կլինի, եթե նվազ թուր սղառնալիները մեկսեղ իրականություն դառնան: Էլի՞ մի սարսափազոլու դաժան ձմեռ է սղառնում գյումրեցիներին: Ո՞վ է մեղավոր մարդկանց Երուսակող անվճարունակության համար: Եվ կա՞ ու ո՞րն է այս դեղմում մեծություն կարգավորիչ դերը... ԳԵՂԱՄ ՄԻՐՏՅՈՅԻԱՆ

ԳԱՎԱՌ

Վերջին սարը սարիներին ծնունդները նվազել են 2,5 անգամ

Գավառ Բաղամասում ծնելիության ցուցանիշները հասել են այնպիսի ասիճանի, որ անգամ զիջում են մատակարարության թվին: Գավառի ծննդատան զիխակոր թիվ Հովհաննես Չիչոյանի ներկայացրած սվայներն փճակազրական դատկերը ցույց է սախ այս սղուր իրողությունը: Վիճակազրության համաձայն սարեցարի նկատմամ է նվազում միսուն: Այսօր, 1998-ին զրանցվել է 830, 1999-ին՝ 800, 2000-ին՝ 720 ծնունդ: Իսկ սասնայակի կտրվածով նվազման ցուցանիշը կազմում է 2,5 անգամ: 1991 թ. Գավառում ծնվել է 1400 երեխա, իսկ 2001-ի անցած սասն ամիսներին 500 երեխա, իսկ մինչեւ սարվա վերջ ծնունդների թիվը, ըստ երեւոյթին, կարող է հասնել լավագոյն դեղմում 550-ի:

Ծննդատան զիխակոր թիվն այս իրողությունը կաղում է առաջին հերթին սղաղական փճակի հետ: Սակայն, ըստ նրա, դատկա կարեւոր դեր չի խաղում նաեւ այն, որ ծննդաբերելու սարիի կանայք հիմնականում զսնվում են Հայաստանից դուրս: Բոլոր դեղմերում փաստն այն է, որ այսօր սուր կազմավորվող ընտանիքները, լավագոյն դեղմում, ունենում են երկու երեխա: Գավառ Բաղամասի օրինակով բերված վիճակազրությունը, ըստ իս, նույնն է Հայաստանի ամբողջ սարածում: Եվ երեթ թե ժամանակն է, որ մեծությունը ժանաղարի զսնի խախտուցներն հայ երեխայի ծնունդը: Վերջաղես կարելի է չէ՞, ընտանեկան սղատներին համար հասկացվող միլիարդների փոխարեն գումարներ սալ երեխաներ ծնող ընտանիքներին: ՏԳՐԱՆ ՏԱՐԱՔՅԱՆ

Արսազաղթը Երուսակվում է

2001 թ 8 ամիսների ընթացում հայրենի չեն վերսղառչել 43 հազարից ավելի ՀՀ Բաղամասիներ

Երեւան, 1 ԱՅՏԵՄԵՐ, ԱՅՅԱՆ ՏԱՄԱՆ: Վերջին սարիներին Հայաստանում դիտվող արսազաղթի սեմոթը Երուսակվում են աճել, որա մասին են վկայում վերջին երեթ սարիների ընթացում Երեւանի օղանակաղայանից մեկնողների եւ ժամանողների թվի հարաբերակցության մասին ՀՀ վիճակազրական վարչության սվայները: Այսօր, ըստ «ԱՅՅԱՆ ՏԱՄԱՆ»-ին վիճակաղթության սրամաղրած սվայների, եթե 1998 թ. Հայաստան վերաղարծած ՀՀ Բաղամասից թիվը մեկնողների թվից դատկա է եղել 24400-ով, 1999 թ. 7000-ով, 2000 թ. 25700-ով, աղա 2001 թ. մինչեւ սեղեսներ ամիսը այդ թիվը հասնում է 43300-ի: Միեւնույն ժամանակ հայտնի է, որ կան երկրի սահմաններից դուրս գալու նաեւ բազմաթիվ այլ եղանակներ:

Ների մի մասն ի կարգավիճակն ինչ-որ կերպ «օրինականացնելու» համար այդ երկրների կառավարություններին փախսականի կարգավիճակ սասնաղու հայց է ներկայացնում: Այս փախսականների հարցերով գերագոյն հանձնակատարի հայաստանյայց գրասենյակի լրատվության բաժնի դատաստանատու էմիլ Սահակյանը: Ըստ նրա, առավել Երուսակվում են Երուսակայի, Հյուսիսային Ամերիկայի, Ավստրաղիայի, Նոր Զելանդիայի, ընդհանուր առմամբ Երուսակ 27 զարգացած երկրների կառավարությունները: 2001 թ. հունվար-հուլիս ամիսների ընթացում փախսականի կարգավիճակ սասնաղու հայց է ներկայացրել 4582 ՀՀ Բաղամասից, որոնցից 1262-ը՝ ԱՄՆ-ի, 513-ը՝ Զելանդիայի, 484-ը՝ Գերմանիայի համաղատաստան ժառաղություններին: Սրան հիմնականում այն երկրներն են, որոնց հետ Հայաստանն ունի այցազրային ռեթիվ:

Ուսաստան, ինչդեռ նաեւ Ուկրաինա եւ ԱՊՀ մի Երուսակ այլ երկրներ: Այս երկրներում էլ զսնվում է մեր եմիգրանտների 80-85%-ը: Այս գործընթացը կանոնակարգելու համար, ինչդեռ նեց ՍԱԿ-ի միզացիայի միջազգային կազմակերպության (ՄԱԿ) ծրագրի դատաստանատու Օվաննա Բաբայանը, 2000 թ. վերջին ՀՀ կառավարության կողմից ընդունվել է միզացիայի եւ փախսականների վարչության ներկայացրած «Հայաստանի միզացիան Բաղամասի կառավարություն» փաստաթուղթը: Այնեղ նեկում են Հայաստանում միզացիան դուրսում աղկա գերակա խնդիրները, առաղարկվում դրանց լուծման ու կառավարելի դարձնելու մեխանիզմները: ՄԱԿ աշխատակիցը կարեւորեց նաեւ դոսենցիալ միզացիաների Երուսակ սեղեկատվական աշխատանքի կազմակերպումը: «Սարսափելի ժողովրդի մեջ սղուր հոգեբանական մթնոլորտն է մարդիկ Հայաստանի արագաղի նկատմամբ հույս թղուրդին չունեն», փաստեց նա: Սակայն վերջերս սեղի է ունե-

Անցում կողողերացիայի՞

Երեթ գործաղից գյուղատեստության ողորսի վերաբերյալ կայացրեց միանգամից երեթ որոշում: Առաջինը բավական երկար վերնագիր ուներ՝ ազոողաբանային ողորսում կողողերացիայի ձեւաղոման Բաղամասի կողողերացիայից հայեցակարգի մասին: Ըստ այն, փաստորեն, նախատեսվում է անցում դեղմի գյուղացիական կողողերացիա: Հողի սեփականաճանաչումից հետո սեղծված բազմաթիվ մանր գյուղացիական տեստություններն ունեն աշխատանքի կազմակերպման, վարձավճարների մուծման, բերի իրացման ու մթերման խնդիրներ, որոնք Երուսակ ավելի հետ են լուծվում կողողերացիայի դեղմում: «Միջազգային ողակիկան ցույց է սախ, որ գյուղատեստական կողողերացիան մից դրական աղուրներ է սախ», առում է գյուղատեստար Զավեն Գեղուղյանը: Ըստ նրա, հայեցակարգը մեզ է որ սահմանի կողողերացիայի կազմակերպման սկզբունքները, կառուցվածքը, ինչդեռ նաեւ՝ մեծական աղակցությունը: Այդ հայեցակարգի հիման վրա կեւակղի ու մինչեւ հուլիսի մեկը կառավարության սեղանին կողղի համաղատաստան ծրագիր, որն ընդունելուց հետո կիրաղուրդի: Մյուս երկու որոշումներ վերաբերում էին թույսերի դատկանության ու կեւողանիների կարանսինային եւ հասուն կեւողանուր վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման ու վերացմանը: Մեկվել են 2002-2004 թթ.-ին անցկացվելի համաղատաստան միջոցաղումների ծրագրեր: Գ. Մ.

«Գարեգին Նժդեհը եւ ՊԱԿ-ը»

Այս սարի Հայաստանի Հանրապետությունում ժողովրդականությանը նվիրված 20-րդ դարի մեծ ռազմական, փառաբանական ու գաղափարական գործիչ Գարեգին Նժդեհի ծննդյան 115-ամյակը: Այս առիթով Հայաստանում եւ արտերկրում լույս են տեսնում սարքեր հրատարակություններ: Հրատարակական ոլորտում հասկալի ակտիվ է «Ազգայնական ակումբ» հասարակական կազմակերպությունը, որը նախորդ ինն ամիսներին հասցրել է հրատարակել Նժդեհի երկերի «Հասցնախոր» (հոգաբարձությամբ Մետրոպոլիտ Լաւրենտի Լաւրենտի «Յեղիակուն եւ սարունական արձանները եւ Գ. Նժդեհի գործունեությունը» եւ Ավագ Հարությունյանի «Գարեգին Նժդեհի 1921 թ. Թավրիզի դասավարկությունը» գրքերն ու ներառությունները): Օրերս «Ազգայնական ակումբ» Մետրոպոլիտ Լաւրենտի հովանավոր

Այս վերնագիրն էր կրում Մայրի Ֆրանկֆուրտի գրի անձնանյա 53-րդ միջազգային տնտեսական ֆուրմի 10-15-ն անցկացված այս մեծ 75265 ու սարած գրադեցած տպագիր օվկիանոսում ներկայացված էին 105 երկրներ (2000 թ.-ին 107), հյուր երկիր Հունաստան էր: Ինչպես տեղեկացանք կազմակերպիչներին, 50 հեղինակ (քննակազմի անդամներ) հրատարակել էր մասնակցել, իսկ այդտեղից թիվը նվազել էր 14 տղանով: Ամենախնամախոս գիրքը, իհարկե, «Ինչպես» չէր, ոչ էլ Հունաստանի երկիրը տեսնելն էր առաջնահերթ նպատակ դարձել: Բեսսելյեբ դարձած «Ռուսում քնն Լադենի կենսագրությունը» քոցրել-սարել էին հենց առաջին օրը, իսկ մյուս մասին գրականությունն աննախադեմ հետաքրքրություն էր արթնացրել, իսկ ամերիկյան հրատարակիչները «2001 թ., սեպտեմբեր 11, Երեւոթք» սեւական գիրքը դարձրածն հաղթանակ սարված հուշարձան էր դառնում գր-

հար» գունավոր, Հայաստանին եւ Ղարաբաղին նվիրված 155 էջանոց արժույթ լուսանկարչի 10 սարված ամփոփությունների արդյունքն է, ուր գտել է ոչ միայն բիբլիական մի երկիր, այլեւ՝ հայուհի կնոջը: Լուսանկարներում ամեն ինչ կա՝ ծանոթ ու անծանոթ քննադատներին, հուշարձաններ, ծանր կենցաղ՝ մուրացկաններ, սեփական տունը վաճառել ցանկացող մարդիկ Գրի ծավալուն տեսքերի հեղինակ Թեոսա Հոֆմանը մեզ այստեղ կարծիք հայտնեց: «Հայաստանն աշխարհին ներկայանալու, բացվելու, բարեկամների կարիքն ունի: Ուրախ կլինենք, որ այս ընտելված առիթը նպաստի դրան»: (Ի դեպ, հայաստանյան դասակարգությունն ափսոսանք հայտնեց, որ միջոցառմանը չի մասնակցել, դարձադեպ տեղեկացված չեն եղել): Մուսկովյան «Նովոյե լիտերատուրնոյե օրոգրենի» հրատարակչության ցուցակահանակից հափշտակել էին մեր հայերենակցուհի Ա. Լուսինի առաջին 2001-ին լույս ընծայված «Ասորակեցից հետո» 570 էջանոց վեպը, որի առաջաբանը գրել է Անդրեյ Բիսոպը: Բեռլինաբնակ հեղի-

աաց, քե ղասմությանը, եկեղեցուն վերաբերող հրատարակությունները, «հենց առաջին օրը սկսեցին հետաքրքրվել Մովսես Խորենացու նոր գիտական հրատարակությամբ»: Մամվել Գասպարյանն ասաց, քե առաջին անգամ է մասնակցում, քե-ղեց իրենց գրքերն արդեն 3-րդ անգամ են ներկայացվում տնտեսականում: «Հայաստանից բաց մեծ ակնկալիներով էին գալիս, բայց այստեղ տեսանք, որ մի ինչ միջոց չեն եկել: Երեւի ղեք էր նախադեպ գրուցել, կաղ ունենալ հրատարակիչների հետ, լավ նախադասարկել», դժգոհում է ղրն Գասպարյանը: «Արեգի» սնորհն ասաց, որ «բաց ղեք էլ էր մայմանավորվածությունը Տայվանի հետ գրի հեղինակային իրավունք վաճառելու հարցում: Խոսքը «Հայաստանի փրսոնեական հանրագիտարանի» մասին է: Մեկ այլ մայմանավորվածության համաձայն «Արեգը» հնարավորություն է ձեռք բերել ֆրանսիական մի հրատարակությունից գնել Լուսնադամուսի մասին գրի հեղինակային իրավունքը: Չինացիների հետ հետաքրքիր ծրագիր կա, վրացիների հետ՝ ման-

ցել: Հայաստանը որ տեղում եղել է, այնտեղ էլ մնացել է, բայց իր այսօրվա ղողիգրաֆիայով առաջ է անցել Անդրկովկասի եւ Միջին Ասիայի հանրապետություններից եւ գրեթե հանրապետությունների մակարդակին: Մեր հանրապետությունը 2000-ի հոկտեմբերից վերադառնալու կարողացավ միանալ Բեռլինի հեղինակային իրավունքի ղախտանման միջազգային կոնվենցիային: Մեր երկրում բոլոր հեղինակների իրավունքները ղախտանման են: Մեզ մոտ «ձախ» հրատարակություններ գրեթե չկան: Մա բաց մեծ առաջընթաց է օրհնակելի երկիր են դարձել»: «Հրատարակիչների ազգային ասոցիացիայի նախագահը գո՞ն է այս սարվա արդյունքից, կոնկրետ ի՞նչ մայմանավորվածություններ է ձեռք բերել», մեր հարցմանն ի ղասասխան ասաց, քե «անգամ մեծ բան է, որ հնարավորություն ես ունենում ներքին հետեւելու, քե ինչ են անում աշխարհի սարքեր երկրներում ինչպիսի գրքեր են հրատարակում, ինչ տպագրական, ինչ գներով: Այս սարի համաձայնագրեր կնեցին Չինաստան

Նոր ճանապարհներ դեռ իրական

Մայիսի Ֆրանկֆուրտի միջազգային տնտեսականում

վածներին: Որքան էլ զարմանալի, Արդեբանն այս անգամ բաց էր բողի իր հարեան երկրի առաքելություն մասին աշխարհին բեղականում ու հասափոր ծանուցելու առիթը՝ չէր ներկայացել, Վրաստանը ղախկին մասնակցությունն այդտեղ հանդես էր ունենում, Ռուսաստանը, Հունաստանը, Թուրքիան իրենց գերմանաբեռնված տպագիր գոյությունը 4-րդ սարին մասնակցող Հայաստանին շնչելու մի փոքր սարածից ու մեծ ղասակարգությունից չէին զրկել: Անկեղծ ասած, դժվար էլ էր ղասկերացնել, քե ՀՀ կառավարությանն արձնեթե տեղեկացվածն էր գրադասարակչության վարչության ղեկավար Միլիտոնյանը, նրա տեղակալ Մեր Դավոյանը, «Հայմամուլ» գործակալության սնորհն Հայկարամ Միլիտոնյանը, «Տիգրան Սեծ» հրատարակչության սնորհն Վեծ Մարկոսյանը, «Գիտանի» նախագահ Ալեքսանդր Աղաբեկյանը, «Անկյունաքի» սնորհն Խաչիկ Գրիգորյանը, «Հայաստան» սնորհն Վահագն Մարգարյանը, «Արեգի» սնորհն Մամվել Գասպարյանը, «Արդյուն» փոխսնորհն, հրատարակիչների ազգային ասոցիացիայի նախագահ Վահան Խաչատրյանը ինչպես էին այդ նեղ սաղակարմ կողմ-կողմի տեղավորվում: Միգուցե դա համար առաջին յուրին սաղակարմ այդ օրը ղգսան ու մեր հարցերն ուղղելու առիթը ղունեցանք, քե եւ առանց նրանց էլ ղարագեցինք, որ ԳՊՀ-ն նկատի առնելով ՀՀ մայմանները, սաղակարի սարածն անվարձահատույց էր սրամարդել եւ հոգացել մասնակցների հյուրանոցային ծախսերը, իսկ Ստոնի հիմնադրանքը ՀՀ կառավարության կարծիքին ղաստարող վերնակը հիշելով, ֆինանսատես աղաղակել է հայ հրատարակիչների ներկայությունը: «Ի՞նչ կոնկրետ մայմանավորվածություններ է ձեռք բերեցի, Հայաստանն այստեղ փան» նոր հրատարակիչ հետաքրքրի, օրերից մի օր տնտեսական կուսնեմ»՝ նոր ծանախարհներ դեռ ինչպիսի երկիր» վերնագիրը, ներկայից սրված այս եւ ուրիշ հարցեր վաչ չէր լինի ղեկական միջոցներով ծանախարհ տեսնելու ու նրա տեղակայիչն էլ ուղղել: Բայց, անկեղծ ասած, նախկին ղարողների հետ չկայացած հանդիպումն չէր այստեղ սխուր լինելու առիթը, մեր 30 հրատարակությունների ցուցադրած հայաստան լավագույն, ինձ համար բանկարծել գրքեր կարոն էին հայացի... նրանց, նույն հայրենին ունեցողներից բացի, չէրն էին մոտենում: Չե՛ր «Ինչո՞նք» եւ չէր փորձեցի իմ հայկական սաղակարմեկօրյա ծանախարհային մեք ղարագր, բայց նախ՝ երկու հոլանդիկ ղարագրի կանգառ «օտար» սաղակարմերում:

նակի մասին ուսական մամուլը ղեքն տղեր արդեն տպագրել է սկսականի համարակարգությամբ մայմանավորվելով նրա՝ մահվան ղաղափորների մեք խորատուգելու մղումը: Լուսինի հետ մեր հանդիպումն «Արեգի» էջերում ուրիշ առիթի օրոգրելով, վերադառնալու, սակայն, հայկական սաղակարմ:

Մեր առաջին գուցակիցը Ալեքսանդր Աղաբեկյանն է: 1997-ին ստեղծված «Գիտանի» հրատարակչությունը տպագրում է բուկայի տեսությունը վերաբերող գրականություն: Ընտելված հայերեն լույս կընծայի Օստրոյի փաղափարական բառարանը: «Այսօր Հայաստանում բաց բան է քարզմանվում, հիմնականում միջազգային կազմակերպությունների ղասկերով եւ օժանդակությամբ, ստույն է ղրն Աղաբեկյանը նկատել սաղակ հայ հրատարակչական խնդիրների առաջությունը եւ դրանց մեք ամենակարեւորը՝ ավելացված արժեքի հարկը: «Ֆրանկֆուրտում կոնկրետ ի՞նչ ել փնտրում» մեր հարցին ի ղասասխան «Գիտանի» նախագահն ասաց, քե «ներկայացուցչական խնդրից բացի կան ավելի կարեւոր խնդիրներ: Ֆրանկֆուրտում մեք համար ամենակարեւորն այն է, որ մեր գրքերը քարզման են օտարները, Արեւմուտի հրատարակիչը հետաքրքրի հայ գրվով: Կա՞ն հետաքրքրություն: «Ինչպե՛ս ես եմ տեղյակ, այդպիսի օրինակ չկա: Դա մեր ամենամեծ թերությունն է, միգուցե փոքր ազգերի նկատմամբ չկա այդ հետաքրքրությունը: Բայց ղիսի կարողանալ հրամցնել այնպես, որ հետաքրքրություն բարձր, ասաց նա:

Ակամա հարց է ծագում ինչո՞ւ նախորդ սարիներից այս սարվա ցուցահանդեսը ղարագրվեց: 1700-ամյակը, Հոռնի ղաղի Հայաստան այցն առիթ ղարածան, ուղեագիր փորձի Հայաստանն ավելի մեծ հետաքրքրություն ներկայացնի: «Կային ուսուներ, գերմանացիներ, որ եկան, ետեցեցին այդ հանգամանքը, բայց դա սիրաղեցող ղարածան», ասում է Վահան Խաչատրյանը: Վահագն Մարգարյանի կարծիքով, «ավելի բան հետաքրքրվում են մեր մասնիցներով, 5-18 դդ. գրականությանը, ընդհանրապես մեծ ղախաբարել է ներկայում Գրիգոր Լաւրենկացին: Ու ի ղասկի հայ հրատարակիչների ամեն սարի բերում են Լաւրենկացի՝ կամ նոր քարզմանություն, կամ նոր հրատարակություն: Ինչպե՛ս ուսուներ միջոց ղուկին են բերում: Հայաստանում այսօր տպագրվում է մինչեւ 2000 անուն գիրք, ընդհանուր ընդհանրապես կարծես վերանում է, այլ բան է, որ սա ղիգնե չի ղառնում: Ինչո՞նք: Հին նկատմամբ ղախսամուխային մոտենումը վերացել է, հինգ ավելի լավ գրքեր են հրատարակում, բայց ժողովուրդը գնողունակ չէ, կրթական համակարգն անընդհատ փորձարկումների մեք է, ղախսամուխային է Վահագն Մարգարյանը: Դրա հրատարակիչներին ձեք ո՞ր գիրքը հետաքրքրեց: «Հայաստանի» սնորհն

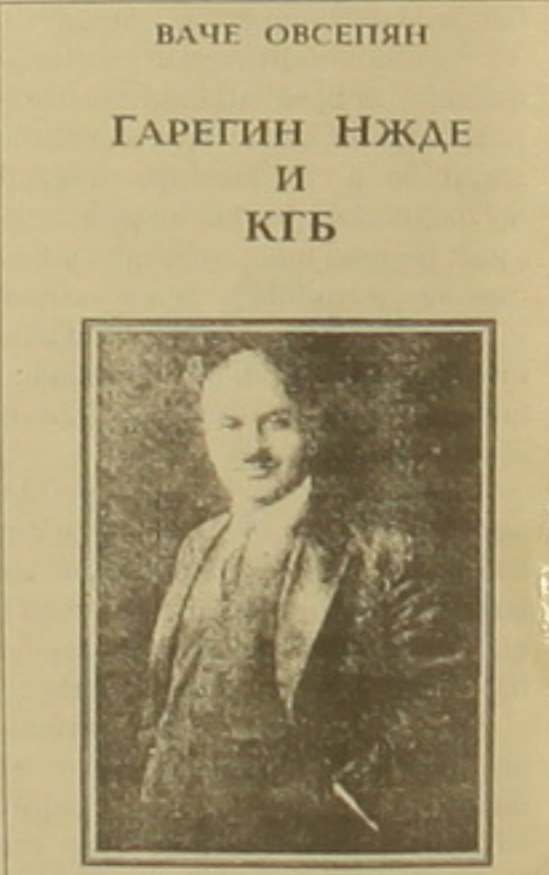
կական հանրագիտարանային բնույթի գրքեր Ալովակիայում համաձայն հրատարակել-տպագրելու մայմանավորվածություն: Մենք այդտեղ կապեցինք որակի եւ գնի մեք: Հայաստանի գնի հետ համեմատած բան էձան է, նույնիսկ տեղափոխման ծախսերը հաշված: Իսկ ամենակարեւորը, ետեցեց «Արեգի» սնորհը, սկզբունքներն ինձացան, քե ինչպե՛ս ղիսի գանք... նախադեպ ինչ ունենի առաջարկելու, կմայմանավորվենք, եթե կոնկրետ բան չկա, չենք գա»: «Հրատարակչական գործին մեր ղեկությունը մեծ ուժաղություն ղիսի դարձնի, հիմա ղի ուժաղություն է դարձնում»: Լա էլ նախորդ գուցակիցներին սնան ետեցը նույն կեսին է ուղղում: «Վերին աշխատանքում եք իսկականային եւ մեր առաջընթացում մեքմացնենի հարկային փաղափարությունը, բան կօգներ: Եթե մասնում ենք աշխարհին ներկայանալու, աշխարհի հետ խոսելու մասին, գիրք երեւի առաջին տեղը ղիսի գրավի: ԱՊՀ երկրների համեմատությամբ ուսուները հենց են գլխից հասկացան, քե ինչ է գիրքը, եւ բոլոր հարկերից ազատված են, դա բան օգնեց: Վրաստանում մախային հարցեր են քարեմպաս»:

Անկեղծ-հայերեն բառարաններ, ասկածաբանական գրքեր հրատարակող «Անկյունաքի» հրատարակչությունը սնորհն Խաչիկ Գրիգորյանն էլ առաջին անգամ է Ֆրանկֆուրտում: «Անցյալ սարի մեր գրքերը ներկայացվել էին, բայց անմամբ ներկա լինելը հնարավորություն սկեց քարզմանով մայմանավորվածություններ հաստատել ամերիկյան, անգլիական, գերմանական հրատարակությունների հետ, որոնք կարող են աղաղա համագործակցության լավ իմով լինել: Բրիտանական մի հրատարակչության հետ համագործակցում են, եւ ընտելված լույս կեսունի անկեղծ-հայերեն համակարգչային բառարանը»: Դրն Գրիգորյանն ասաց, քե դժվարանում է առաջմ ստույգ գնահատել, քե ինչ սկեց Ֆրանկֆուրտի գրի տնտեսական իրեն, բայց ներկա լինելը ղարգ դարձեց գլխավորը՝ աշխարհում հրատարակիչներն ինչպե՛ս են աշխատում, ի՞նչ են կարեւորում: «Այս առումով մենք բան հետ ենք, իրենք բան ակտիվ են, ղեք է ղարագրեք քան գործարդեն ու բաց լինենք համագործակցության համար»:

նի, Տայվանի, Անգլիայի, Վրաստանի եւ այլ երկրների հրատարակչությունների հետ: Հիմնականում խոսվեց մանկական գրականության, նաեւ ուսումնական գրականության ղախաբարելի մասին: Ինչ վերաբերում է հեղինակային իրավունքն այլ երկրների վաճառելու, տեղեկացնեմ կա մի փոխանակային մայմանագիր. «Արեգ» հրատարակչությունը ղեք է քարզմանի Թայբեյի հրատարակիչներից մեկի գիրքը, իսկ նրան էլ՝ «Մանկական փրսոնեական հանրագիտարանը» կամ «Հայաստանի հրատարակիչները» գրքերից որեւէ մեկը չի նարեն: Հնարավոր է, որ Վրաստանի հետ կնքվի այստեղի մի մայմանագիր՝ գիրքը կտաստատվի Հայաստանում, բայց կտպագրվի Վրաստանում, վրացախայությամբ համար: Այլ երկրների հեղինակային իրավունքը գնելու մայմանագրային խնդիր ընդհանրապես չկա: Այսօր ՀՀ-ում գործող միջազգային կազմակերպությունները, դեպքումություններն աշխատում են, որ իրենց երկրի մակարդակը սիրաձայնեց, տեքն մեք հետ: Ֆրանսիայի դեպքումությունն արդեն 50 գրի քարզմանություն է ֆինանսավորել Հայաստանում»:

«Արեւելում գործող ՀՀ դեպքումություններն այդ իմաստով գործ անում են» հարցին ղրն Խաչատրյանն ասաց, քե, իր կարծիքով, նրան լուրջ գործունեություն չեն ծավալում այս ուղղությամբ, ասենք այնտեղ, ինչպե՛ս Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, ԱՄՆ-ի դեպքումությունները երեւանում: Անցյալ սարի սփյուռփախ գրաքեր քրեանքը ֆրանկֆուրտում տնտեսական հայկական սաղակար այցից հետո մեք իր դժգոհությունը հայտնեց ինչպե՛ս միջոց Հայաստանն առաջն սփյուռփ է ներկայացրել: Ինչո՞նք այս սարի էլ այդ բացը չի ղարցվել: Միգուցե օտար հրատարակիչների կողմից օտար լեզուներով հրատարակված սփյուռփախայ մեր հայերենակցների գրքերը կամուրջ հանդիսանալու նոր կաղերի, նոր գրքերի հրատարակման համար մեր հարցադրանը ղասասխանելով, Վահան Խաչատրյանը նախ ասաց, քե ընդունում է նմանապատիվ, հետո ղարագրանեց, քե լրագրավորեցներով միջոց հայաստանի են, որ ստեղը համախաղական է, ուրեմն սիրով կընդգրկեն դրա հայերենակցների իրենց սրամարդկող հրատարակությունները, միայն քե դրան ավելի հարմար կլինի առաջ ոչ քե երեւան, այլ տեղի դեպքումության կամ համայնի հասցնելով:

Հուլիան, որ 365 օր հետ սղասվելի հաշորդ՝ 54-րդ հանդիպմանը 2001-ին ձեռք բերված բանավոր մայմանավորվածություններն արդեն տպագիր գրի հանդեսով հույս կնեցնել, որ Հայաստանը քեք ղանդաղ, բայց արթնանում է նրից:

ությունը, լույս է ընծայել արժեքավոր մի աշխատություն Պեսանվանդության կոմիտեի ղախստաբող գնաղեք Վաչե Հովսեփյանի «Գարեգին Նժդեհի եւ ՊԱԿ-ը» ուսուներն ուսուցությունը ղարագրությամբ Ավագ Հարությունյանի: Մա դասական իմաստով հուշագրություն չէ, այլ ակտիվ: Հեղինակն անմիջականորեն ակտիվ է Գ. Նժդեհի հետ ՊԱԿ-ի երեւանյան բանում, Նժդեհի 1952-53 թթ. երեւանյան երկրորդ բանակարության ժամանակ, սակայն գիրքը վերաբերում է հիմնականում 1944-1956 թթ. ՊԱԿ-ի բաններում Նժդեհի հարցախոսություններին եւ կեցությանը: Հեղինակը բան բարձր է գնահատում Նժդեհի անընդ, մանավանդ նրա վեհանձնությունը, հայրենասիրությունը, հայրենիքի քաղերին ամեն ինչ, ներառյալ իր կյանը ղախաբեռն ղախստատարությունը: Ընթերցողն այստեղ կհայտնաբերի հետաքրքրական մանրամասներ 50-ականների սկզբին Թուրքիա խորհրդային գրքերի ներխուժման ծրագրերի մասին: Գրի ակտիվ փան 50 փաստաթղթերի գերակիռ մասն առաջին անգամ է դրվում քրեանդարանում մեք: ղասմաբանների համար հասուկ կարեւորություն ունեն վերջում բերված փաստաթղթերից մի փանից, որոնք վերաբերում են Ռուբեն Վրացյան-Դրո եւ ղալի ղուրամես կողմնորոշման ընդդեմյան ղախստային մնաղախություններին եւ ՀՀ-ի ղասմական դերի գնահատումներին: Բազմաթիվ փաստաթղթեր առնչվում են նաեւ ՀՀ-ի եւ Ցեղակրոն-սարունական արձանների գործիչներին, մասնավորապես Հայկ Ասարյանին ու Հովհաննես Դեւեջյանին:

Վաչե Հովսեփյանի «Գարեգին Նժդեհի եւ ՊԱԿ-ը» գիրքը նախաձեռնված է հայ ազատագրական արձան, հայ ժողովրդի նորագույն ղախստությամբ, ՀՀ-ի ղասմությամբ ղարավորների հետ: Գրքի համար:

ՌԱՍԽՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, Մայիսի Ֆրանկֆուրտ

Միջազգային

ԲԱՔՈՒ-ՉԵՅՅԱԼ

Չեն ուզում 600 միլիոն դոլար խնայել

Չնայած մանրակրի հազվակցելուն ցույց են տվել, որ «Բաբու-Ջեյ-հան» խողովակաբեր շայասահմանված ընկերությունը դեղատնտեսական ընկերություններին հնարավոր է խնայել 600 մլն դոլար, կոնգրեսական Բրուկլինի Նոր առաջարկը ներկայացրեցին Պալատի ֆինանսական ծառայությունների կոմիտեի հոկտեմբերի 31-ի նիստում ծախսերի վերաբերյալ (20 կողմ և 24 դեմ):

Ամերիկայի հայկական համագումարի քաղաքականության հայտնվելուց առաջինը լինելուց հետո, նույն է, որ Ջոզեֆ Բրուկլինի (դեմոկրատներ) Նյու Յորքից է նրա գործընկերների վերանայման առաջարկը նախատեսում էր արգելի դնել խողովակաբերի շահարկումը ֆինանսավորող «Էֆտորս-հիմոնս քանի» առաջ ներդրումներ չկատարելու միջոցով խողովակաբեր շահարկի շայասահմանի սահմանում:

Փոփոխության առաջարկի ծախսերը չի ազդելու նախադեպ ընդունված «H. Con.Res.162» օրենսդրական ակտի վրա, որով չէր խրախուսվում Կոլկատում էներգիայի փոխադրումների ծրագրերում օգտագործել ամերիկացի հարկատուների ֆոնդերի օգտագործումը, եթե դրանք բացառում են շայասահմանված ընկերությունները: Գրեյն է նույն, որ վերոհիշյալ նիստի 70 մասնակիցներից 27-ը ձեռնդրեցին:

Բաբուի սեմինարին մասնակցում են հայ լրագրողներ

ԲԱՔՈՒ, 1 ԱՅՏԵՐԵՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆ: Բաբուի սեմինարում գեներալ «Գյանջլիկ» հանգստյան շանը ընթանում է շայասահմանի և Արցախի զանգվածային լրագրողներին դարաբաղյան հակամարտության լուսաբանմանը նվիրված սեմինար:

Սեմինարին, որը Բաց հասարակության ինստիտուտի աջակցությամբ կազմակերպել են Երևանի, Բաբուի և Սեմինարների մամուլի ակումբները, մասնակցում են լրագրողներ Արցախից, շայասահմանից և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից: Ավելի վաղ նման միջոցառումներ են անցկացվել Երևանում և Սեմինարներում:

Թուրքերը դեմ են Աֆղանստան գործ ուղարկելուն

ՍՍԱՄԲՈՒԼ, 1 ԱՅՏԵՐԵՐ, ԱՅՅԱՆ: Հոկտեմբերի 31-ին Թուրքիայում անցկացված սոցիալական հարցումները ցույց են տվել, որ թուրք հասարակության 61 տոկոսը դեմ է թուրքական հասույթ ստորաբաժանում Աֆղանստան ուղարկելու առաջարկին: Այդպիսի առաջարկ արվել է Թուրքիայի ԱՄՆ-ի կողմից:

Պաշտպանության նախարար Մաթաթթին Չաֆաթոլուն ընդհանուր առմամբ դեմ է արհեստագործական աշխատանքներին և արհեստագործական աշխատանքներին, որոնք թուրքական ստորաբաժանումը ուղղակիորեն չի մասնակցելու ռազմական գործողություններին և ներառված կլինի Գյուլյուստանի դաշինքի հետ:

Ըստ գերմանական հեսախուզության, «Ալ Ղաիդան» գեներալը և սուսուր Ռուսաստանից

Երեկ հրատարակված մի հոդվածում «Նեգալիսիմայա գազետ» թերթը տեղեկացնում է, որ Գերմանիայի հասույթ ծառայությունները ռուսական որոշ ընկերությունների կապակցում են բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությանը գեներալ Վադանովը մեջ: Այդ մասին մի քանի օր առաջ հայտարարվել է գերմանական հեսախուզության BND-ի կենտրոնականում տեղի ունեցած սեմինարի ժամանակ: Այնտեղ քննարկվեցին փորձագետ Մարկ Գալեոսին հայտարարել է, թե «ռուսական սինդիկատներն առեսուր են անում «Ալ Ղաիդայի» հետ»: Նա ավելացրել է, թե այդ կազմակերպության ահաբեկիչներին օգնում են «չեչենական և մուսուլմանական համայնքները»: Գալեոսինի մյուս խոսքերում, «Ալ Ղաիդան» ռուսների «օգնությունն է դիմում փողերի վաճառման նպատակով... Ռուսաստանը եղել է մնում է աշխարհում փողերի վաճառման առաջին սարածողը»:

Այս տեղեկությունները մեջբերելով «Նեգալիսիմայա գազետ» իր հերթին նույն է, որ ոման ըստ երևույթին չեն դիմում Ռուսաստանն ամեն գնով վարկաբեկելու գաղափարները, մինչդեռ «սլայդ դեղում Ռուսաստանի մեղին անհամեմատ ֆյու է, Բեն Աբու-Մուսաբի»:

BND-ի սեմինարում նաև խոսվել է «Ալ Ղաիդայի» ֆինանսական աղբյուրների մասին: Տնտեսագիտության դոկտոր Ֆրիդրիխ Ընայդերը հայտարարել է, թե կազմակերպությունն ունի 5 մլրդ դոլար, իսկ սարեկան բյուջեն 20-50 մլն է: Եկամուտների 40 տոկոսը, ըստ Ընայդերի, ստացվում է քաղաքացիներից, 20-30 տոկոսը իսլամական կրոնական խմբավորումներից: Բեն Լադենի եկամուտների 10-20 տոկոսն ունի ֆրանկացի:

ԱՐՄԵՆՊԵՆ, 1 ԱՅՏԵՐԵՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆ: «Ռուսաստանի հայերի միությունը» չորեքշաբթի օրը հանդես է եկել մայրաքաղաքի հարավում նախարարական արմատականների սադրած ջարդին սկզբունքային գնահատական տալու իրավապահ մարմիններին ուղղված կոչով: Այդ հասարակական միության նախագահ Արա Արախանյանի ստորագրած հայտարարության մեջ նշվում է, որ «երեքշաբթի օրը երիտասարդ սահակների խուլիգանությունը և ջոջ են դարձել աղանակաբերական ֆալսեթական ուժերի ձեռնարկ: Անդրկովկասի և Գյուլյուստանի Կովկասի սարածումը եղած հակամարտությունները, որոնք ուղեկցվում են ազգային ծայրահեղականության, բռնության բռնկումներով և զարթոյի սարեքային ընթացքով, անուշուր, դժգոհություն են հարուցում հասարակության մեջ: Բայց դա չի կարող բազմազգ ժողովրդի մեջ ազգային հարցի նկատմամբ անդաստիարակություն ուղեկցել»:

Պաշտպանության ուղեկցող ժողովրդավարական, բազմազգ ժողովրդական միջազգային վարկին:

Մոսկվայում տեղի ունեցած ողբերգությունը բնութագրելով որդեգիր «հարված ժողովրդավարությանը, ըստ էության ռուսաստանյան ժողովրդի, բարենորոգումների գծին և նախագահի ֆալսեթականությանը», հասարակական կազմակերպության ղեկավարությունը հույս է հայտնել, որ իրավապահ մարմինները և իշխանությունները այս անգամ թույլ չեն տա հանցագործության հրահրողներին և կատարողներին խուսափելուց և կատարանախնդրությունից:

Կարգի մարմինները և իշխանությունները այս անգամ թույլ չեն տա հանցագործության հրահրողներին և կատարողներին խուսափելուց և կատարանախնդրությունից:

Ինչպես ընդգծվում է հայտարարության մեջ, Ռուսաստանի հայերի միությունը առաջարկում է հասարակության ջանքերը միավորել «ազգայնամոլությանը և մյուս հակահասարակական ուժերին հակազդելու խնդրում ժողովրդի և իրավապահ մարմիններին աջակցություն ցույց տալու հիմնադրամի ստեղծման ձևով», ինչպես նաև արհեստագործական խնդիրների լուծման նկատմամբ հուզական մոտեցման դեմ:

Մոսկվայի ողբերգությունը հարված էր ժողովրդի «Ռուսաստանի հայերի միության» հայտարարությունը

Ողբերգության կատարած արյունոտ ջարդին՝ զոհեր դարձան արբեքանցիներ, ինչպես նաև հայեր, վրացիներ և բազմաթիվ այլ ազգությունների ներկայացուցիչներ:

Ջարդերի զանգվածային և դաժան բնույթը, ասվում է փաստաթղթում, մասնակիցների ֆանտաստիկ կազմը (250-300 մարդ), ինչպես նաև հանցագործության գործիչները (ամրանաձողեր) վկայում են ձեռնարկման կազմակերպված բնույթի մասին, որի իրականացման գործիք էր դարձել հիմնարկված երիտասարդությունը: Ժամանակն է խոստովանել, որ մամուլի միջոցով գործողություններն ու, այսպես կոչված, հակակոլկասյան ձեռնարկները հարմար միջոցներ են հանդիսանում:

Ջայտարարության հեղինակներն այն կարծիքն են հայտնում, որ «հասարակության և ժողովրդի կողմից համարժեք հակազդեցության բացակայությունը նմանում է ենթադրականության մեջ ամենաթողություն և անողորմության զգացողության հաստատմանը, ինչն էլ խրախուսում է ֆալսեթական անդաստիարակության օրենսդրության կողմից նախաձեռնվող բռնության գործողությունների ձեռնարկմանը»: Նմանօրինակ գործողությունները, ասվում է այնուհետև, «վիթխարի վնաս են հասցնում ազգամիջյան հարաբերություններին և Ռուսաստանի

կարգի մարմինները և իշխանությունները այս անգամ թույլ չեն տա հանցագործության հրահրողներին և կատարողներին խուսափելուց և կատարանախնդրությունից:

Ինչպես ընդգծվում է հայտարարության մեջ, Ռուսաստանի հայերի միությունը առաջարկում է հասարակության ջանքերը միավորել «ազգայնամոլությանը և մյուս հակահասարակական ուժերին հակազդելու խնդրում ժողովրդի և իրավապահ մարմիններին աջակցություն ցույց տալու հիմնադրամի ստեղծման ձևով», ինչպես նաև արհեստագործական խնդիրների լուծման նկատմամբ հուզական մոտեցման դեմ:

«Կուրսկը» հավանաբար բախվել է օսար սուզանավի

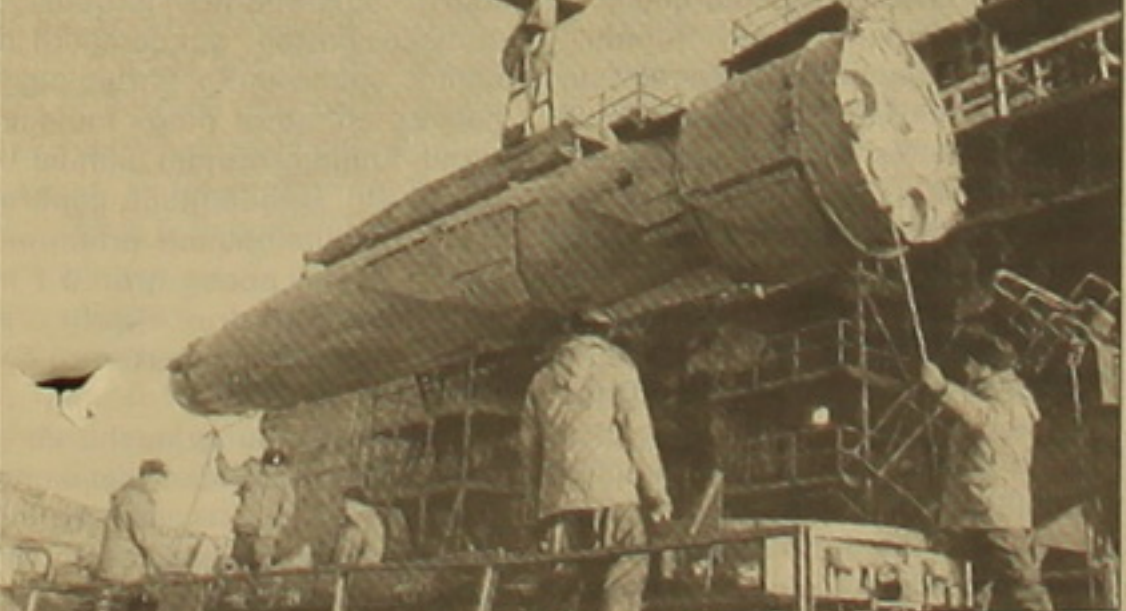
Բարենցի ծովից հանված ռուսական «Կուրսկ» առնային սուզանավը գնորդ կնիքներն ու փորձագետները նավի 2-րդ հասվածի ստորին մասում երկայնակի և բավական խոր ակոս նկատելով՝ այժմ հավանական են համարում, որ «Կուրսկը» խորհակվել է օսար սուզանավի հետ բախման հետևանքով: Ըստ երևույթին դա եղել է ամերիկյան կամ անգլիական սուզանավ: Ռուսաստանի լրագրողների միության «Գրանի» էլեկտրոնային թերթը նույն է, որ այս վարկածի հաստատմանը հանդիսանում է:

Պայթյունից հետո սարածված բոցերից մոտ 2 րոպե անց թայթել են մոսկա բոլոր մարտիկները:

Ռուսաստանի Գյուլյուստանի նավատորմի բարձրաստիճան սպաները, սակայն, զգուշավոր արհեստագործություններ են անում: Նրանցից մեկի կարծիքով, զանգվածային թայթելը արդեն իրական դատարար: Ոմանք բախման վրակածի հավանականությունը համարում են 50 տոկոս: 100 տոկոսանոց ժողովրդական անհրաժեշտ է ծովի հասակին մնացած առնային սուզանավից հետո սարածված բոցերից մոտ 2 րոպե անց թայթել են մոսկա բոլոր մարտիկները:

Չեչնիայում սպանվել է հոգեուր առաջնորդ

Չեչնիայի ՆԳՆ-ից ստացված լուրերի համաձայն, հոկտեմբերի 31-ին Չեչնիայում սպանվել է մահմեդական հոգեուր առաջնորդներից մեկը՝ Մահմեդ Գոկաբեյը: Նրա դիակը գտել են իր սան առջե, որ գտնվում է Գրոզնու արվարձան Ալլի ավանում: Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ սպանվածի մարմնի վրա կան կրակոցների հետքեր: Միայն գլխին 4 փամփուռ է արձակվել: Մահմեդ Գոկաբեյը մոտ 70 տարեկան էր: Նա անցյալում ակտիվորեն զբաղվել էր չեչեն ղեկավար Ջոհար Դուդաեյի, ադա Ասլան Մասխադովին:

Տասնամյա ղեկավար կարող է միջազգային սկանդալ ծագել:

Չեչնիայում առաջին սլայդներ արդեն վկայում են, որ տեղի է ունեցել բախում, ըստ որում այն առավել ուժգին է եղել ձեռնարկված սուզանավի հասակում, որը մնացել է ծովի հասակում: Ենթադրվում է, որ սուզանավը կազմող խոր ակոսը երևում է երկրորդ հասվածում, աջ նավակողի ստորին մասում:

Փորձագետների կարծիքով, դա չի կարող վերջապես նավի ողորմից հետք լինել: Ըստ երևույթին դա ինչ-որ օսար սուզանավի ղեկային կայունարարի հետք է: Բախման հետևանքով օսար սուզանավի ղեկավարները և ղեկավարը վնասվել են:

Բախման օգտին է վկայում նաև այն փաստը, որ «Կուրսկի» վրա երկու շաբաթվա ընթացքում: Բախումից անմիջապես հետո «Կուրսկի» փրկարկող ջոկատային հասվածում սարածված ձեռնարկները են: Առաջին

Ըստ գերմանական հեսախուզության, «Ալ Ղաիդան» գեներալը և սուսուր Ռուսաստանից

Երեկ հրատարակված մի հոդվածում «Նեգալիսիմայա գազետ» թերթը տեղեկացնում է, որ Գերմանիայի հասույթ ծառայությունները ռուսական որոշ ընկերությունների կապակցում են բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությանը գեներալ Վադանովը մեջ: Այդ մասին մի քանի օր առաջ հայտարարվել է գերմանական հեսախուզության BND-ի կենտրոնականում տեղի ունեցած սեմինարի ժամանակ: Այնտեղ քննարկվեցին փորձագետ Մարկ Գալեոսին հայտարարել է, թե «ռուսական սինդիկատներն առեսուր են անում «Ալ Ղաիդայի» հետ»: Նա ավելացրել է, թե այդ կազմակերպության ահաբեկիչներին օգնում են «չեչենական և մուսուլմանական համայնքները»: Գալեոսինի մյուս խոսքերում, «Ալ Ղաիդան» ռուսների «օգնությունն է դիմում փողերի վաճառման նպատակով... Ռուսաստանը եղել է մնում է աշխարհում փողերի վաճառման առաջին սարածողը»:

Ուղեկցող ժողովրդական, բազմազգ ժողովրդական միջազգային վարկին:

Մոսկվայում տեղի ունեցած ողբերգությունը բնութագրելով որդեգիր «հարված ժողովրդավարությանը, ըստ էության ռուսաստանյան ժողովրդի, բարենորոգումների գծին և նախագահի ֆալսեթականությանը», հասարակական կազմակերպության ղեկավարությունը հույս է հայտնել, որ իրավապահ մարմինները և իշխանությունները այս անգամ թույլ չեն տա հանցագործության հրահրողներին և կատարողներին խուսափելուց և կատարանախնդրությունից:

Ինչպես ընդգծվում է հայտարարության մեջ, Ռուսաստանի հայերի միությունը առաջարկում է հասարակության ջանքերը միավորել «ազգայնամոլությանը և մյուս հակահասարակական ուժերին հակազդելու խնդրում ժողովրդի և իրավապահ մարմիններին աջակցություն ցույց տալու հիմնադրամի ստեղծման ձևով», ինչպես նաև արհեստագործական խնդիրների լուծման նկատմամբ հուզական մոտեցման դեմ:

ՆՇԱԿՈՒՅ

Իր ստեղծագործական 30-ամյակը բոլորեց ժողովրդի կողմից ծանայված ու սիրված արվեստագետ Թովմաս Պողոսյանը: Երգիչ, բանահավաք, աուդագետ, երաժշտական գործիչ, մանկավարժ, բանասեր... Ե՛ւրեքս է, որ օժտված մարդն ամեն ինչում է օժտված լինում: Վառ վկայություններից մեկը Թովմաս Պողոսյան արվեստագետի ամփոփ նկարագիրն է՝ իր բազմաձև զրուցումներում: Այն կերտելու խնդրում նրա կյանքի շարքեր փուլերում իրենց շնորհակալ դերն են կատարել թե՛ տոնիկ լայակերտու գերդաստանի ժառանգական սերն առ ժողովրդական երգը, թե՛ էքսիմոնի Գեորգյան ծննդատունում ուսանելը, թե՛ Վանաձորի մանկավարժական ինստիտու-

որը մասնավորապես կարեւորեց 1987-ին Թովմաս Պողոսյանի «Գանձասար» ժողովրդական երգի եւ յարի անսամբլը ղեկավարելու փաստը, ինչի արդյունքում վերջինիս կատարողացանկը հարստացավ լուսնական շայասանի ազգագրական շարքեր գոհներին եւ հասկացող արցախյան երաժշտական բանահյուսության նմուշներով:

Երեկոն, որը վարում էին Սարգիս Նաջարյանը եւ Կարինե Սարգսյանը մի ամբողջական ասմունհամերգային գեղեցիկ հանդիսություն էր, որի ընթացքում արվեստագետին ուղղված գնահատանի խոսքեր ուղեկցվեցին երաժշտական ողջույն-ելույթներով: Արդ, լուսնե նմ համարում ներկայացնել ընթերցողին

դիրենին հաղորդակից է դարձել հայ երգարվեստի լավագույն շերտերին», **Երեւանի կոմիտասի անվան լուսնական կոնսերտաստիտուտ:**

«Լինելով անխառն արվեստագետ, ազնիվ եւ շնորհյալ մարդ, Թովմաս Պողոսյանը միշտ գիտակցել է արվեստի, մանավանդ երգ-երաժշտության բացառիկ դերը մեր ազգային ինքնության ու ինքնաստիճանի, մեր մշակութային արժեքները պահպանելու, սերունդը պահելու գործում: Նա այն նվիրյալներից է, ովքեր չեն ընկճվում մեզ դեռի աղաքացու ազնու դժվարին ծանաղարհի կեանքներից», **Ազգային գրադարան:**

«Եթե գուտանական արվեստը մեր մակերկրյա անխառն մարգարիսն է, աղա Թովմաս Պողոսյանն

երթեկության մեծական տոմ ունեցող մի խումբ ընկերներ միասնաբար բերեցրեան լցրին ավստրուսի սալոնը: Վարորդի վիճակի վերաբերյալ բժշկի հաղորդած տեղեկություններն անհուսալի չեն: Այսպես է գործում հասարակության մեխանիզմը:

Սերն արագորովում են ըստ լուսնաբարկի: Սերը կուլ են չախի՝ ծնարարություններին կարոտած: Արյան սոխի, թե՛ կարմիր գնդիկներն են ավելի ծնարարախոս... Մայած թե արյուն ինչպե՛սով է վարակված: Երկուսուսու ղեկում սարը սարին հանդիպում է, սուտը սսին չի հանդիպում: Բազմանալուց սերը խոսու են չախի: Ծնարարությունները նուրանալուց են դառնում ճանելի: Սուտը համոզիչ է, երբ չափավոր է:

Երբ երեխան սսում է, ինքնադատարարություն է: Երբ կինն է սսում, ծաղրամի է, երբ օսարներն են սսում, դիվանագիտություն է: Երբ հիվանդին են սսում, քաջալերանք է: Երբ առեւտրականն է սսում, Կառնաբանություն է: Միմյանց դեմ մարտնչող զինվորներն իրար առում են ու սղանում: Միմյանց դեմ մարտնչող գեներալներն իրար հարգում են ու ողջ են մնում: Սա կարելի է քարգամանել ախարհի բոլոր լեզուներով: Գրական երկը քարգամանում են հասարակության մայրույթան վրա ներգործելու նպատակով, երբ գրվածը սիրելի է, երբ հեղինակը հոշակավոր է, երբ հեղինակի հեծանձաղաքս բարեկամ են, երբ դա եկամտաբեր է, երբ լուսնավորված է հրա-

սարակության կողմից, իբրեւ քարգամանական վարձանք, որդես ուսումնական հանձնարարություն, նախկին քարգամանությունից դժգոհ այն գերազանցելու համար, բնագրի մեջ խորամուխ լինելու միտումով, լեզվին սիրադեմելու համար... քայքայ ամենալավն է, երբ քարգամանու են ու սառադաններն ու հույսերը:

Սեկ ոլյուս, 26 կոմիտասների գրուսայգում տեղի ունեցավ բուսակառուների հավաք նվիրված Աժ-ի հոկտեմբերյան իրադարձություններին: Հավաքը տեղեց ինքն սոմարով հոկտեմբերի 25-ից մինչեւ նոր սոմարի հոկտեմբերի 27-ը: Այդ օրը ոչ միայն Եր, այլեւ Եր հունիսյան Նաիրի: Սա-չիսկու համար՝ ոչինչ, սակայն, Սա-ն-հայի առողջության համար հունահիզը վնասակար է: Տոնորն ամայացնում է, ինչպես Դեր Չորի անաղաքը: Բոլորն այն կարծիքն էին, որ Հունանյանն իւխանության գլուխ հասնելու հունարը չգտավ: Սաբեկը Դավիթ-Քեկը չէ: Հոկտեմբերի 27-ը ծնվեց կեռոխի համաստեղության ճակ՝ կուսաբար գլխին: Թուսկառուները որոտեցին ուսումնասիրել վերոհիշյալ համաստեղության առանձնահատկությունները՝ այն ձախողակ ախաբելի վրա սարածելու համար: Երբ լուսնույթան մեջ ենամուտից են մսնում, հասնում են միայն նկուղային հարկ վայելելու համար վերջին գիտարուլը՝ սեփական դիմախաղը վերածելով ծամածոություն:

ՎԱՐՈՒՅԱՆ ԿԱԼՔԱԿՅԱՆ

«Չարերը երգ չունեն»

տում ստացած բանասիրական գիտելիքները, թե երեւանի կոմիտասի անվան կոնսերտաստիտուտի ժողովրդական նվագարանների ամբիոնի որդեկանը, երգիչ եւ կոմպոզիտոր Արգաս Ոսկանյանի դասաւանդում ստացած մասնագիտական կրթությունը: Նաեւ՝ անզուգական ժողովրդական երգիչ Վաղարշակ Սահակյանի ղեկավարած «Սայաթ-Նովա» աուդուական երգի անսամբլում ստացած մկրտությունը, Վանաձորի «Հորովել» եւ Թ. Ալբունյանի անվան երգի-դարի լուսնական անսամբլների առաջատար երգիչ լինելը: Թվարկածը սուկ կենսագրական փաստեր չեն: Յուրաքանչյուրի հետեւում նվիրյալ արվեստագետի ամփոփ գործունեություն է, որի նշանակալից ձեռքբերումների շարքում են Թովմաս Պողոսյանի հիմնադրած «Սայաթ-Նովա» աուդուական մշակութային միությունը, Սայաթ-Նովայի անվան աուդուական երգի համույթը, Ջիվանու անվան աուդուական արվեստի դպրոցը, Ջիվանու անհող 150 արդերի հրատարակումը...

Թովմաս Պողոսյանի ստեղծագործական 30-ամյակը հանդիսությունը նույն «Արած հայասրան» սրահում, որի բեմից հնչած արտաբերություններն են նրա գործի բարձր գնահատանի արգասիքն էին:

ՀՀ մակերկրյա, երիտասարդության հարցերի եւ սղորտի նախարար Ռ. Շառոյանի՝ երեկոյի բացման խոսքերից սկսեց Արգասի մակերկրյա նախարար Արմեն Սարգսյանի ելույթին,

որվագներ նրան առավելագույնս բնորոտ ուղեբեմերից: «Թովմաս Պողոսյանը լքմիս եւ խոհուն մասնագետ է, որն իր բարձր որդեկանական լիզմով 30 արի լրացնում է ազգային երաժշտության լուսնույթան էջերը: Նրա եռանդուն ախարհամերկ նպատակը է նաեւ արդիական ժողովրդական երաժշտության եւ հասկացող աուդուական երգարվեստի գոհարները սարածելու եւ լուսարանելու ասղարեզում», **Թ. Ալբունյանի անվան երգի-դարի լուսնական անսամբլ:**

«Թովմաս Պողոսյանի անունը վաղուց հայտնի եւ սիրելի է ոչ միայն հայ ունկնդրին, այլ նաեւ սփյուռեհայ գաղթաբնակների եւ արտերկրի այլազգի հանդիսականին: Իր բարձր արվեստի, ազնիվ ճաշակի, ազգային կատարողական ուժի շնորհիվ նա հազարավոր ունկն-

այն մարգարատույզներից է, ով խեցին որոնելիս, սուզվում է ծովի հասակը եւ Երեւանի լուսնական ու զմայլված օրեր, արհիներ փնտրում է այդ մարգարից: Հետո մարգարատույթան դառնում է բոլորիս սեփականությունը», **Հայաստանի գրողների միություն:**

«Այսօր հայ աուդուական կատարողական արվեստի լուսնական «Սայաթ-Նովա» աուդուական դպրոցի հիմնադիր, աուդուական երգերի անզուգական կատարող Թովմաս Պողոսյանն է: Նրա աուդուական դպրոցը լուկ երգի եւ երաժշտության խումբ չէ, այլ ցավող հոգու հավաստի երգ է՝ սեփական ժողովրդի կարողությունների, ասվածային խորհրդի, առաւելապես լուսնի ու հոգեզամի մասին», **Հայաստանի դարարվեստի միություն:**

Թովմաս Պողոսյանին՝ հայ աուդուական արվեստի լավագույն ավանդույթները լուսնական եւ զարգացնելու գործում բերած անուրանալի վաստակի գնահատանի խոսքեր հղեցին Սիլվա Կարոսիանը, Լուսն մարգարտե Հենրիկ Քոչիկյանը, ստեղծագործական կոլեկտիվներ, գիտական հաստատություններ, միություններ, այդ թվում՝ «Բերդ» դարի համույթը, Հայաստանի հանրային ռադիոն, Հայկական գլուղաճեծական ակադեմիան, «Սոմուսնյան» հայրենակցական միությունը... Բանդակագործ Լեւոն Թովմաջյանը ընծայեց Թովմաս Պողոսյանին նրա մանրախաղակը:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎԱՏԱՆԻՍՅԱՆ

ՇՈՐՀԱՆԿՍ

«Հասկ հայագիտական սարեգրի» 9-րդ հասորը

Չորեքաբթի օրը երեւանի լուսնական համալսարանի լուսնական ֆակուլտետի սրահում կայացավ Սեծի սանն Կիլիկիո կաթողիկոսության «Հասկ հայագիտական սարեգրի» 9-րդ հասորի շնորհանդեր հայագիտական ընտրանու եւ ուսանողների ներկայությամբ: Հանդիսավար, լուսնական ֆակուլտետի ղեկան Բարկեն Հարությունյանն իր բացման խոսքում շեծեց լիքանանահայ գաղթաբնակի դերը հայալուսնականության եւ հայագիտության զարգացման գործում: Դոցենտ Պետրոս Հովհաննիսյանը ներկայացրեց սարեգրի լուսնական շնորհանդերի հանդերձարը: ՀՀ ԳԱԱ փոխտրեգիներ Վլադիմիր Բարխուդարյանը բարձրացրեց մի հրատաղ հարց ախարհի հայագիտական կենտրոնների միջեւ մեծական կառուի ու համագործակցության խնդիրը, այդ ախարհամերկ կենտրոն հայասրաբերով Ազգային ակադեմիան: ԵՊՀ որոտեկսոր Արամ Սիմոնյանը իննադասեց ղիլեսանիզմը լուսնականության մեջ լուսնական լիսն լինելու հարցերը: Համակարգման հարցին անդրադարձավ նաեւ ակադեմիայի գրականության ինստիտուտի սնորեն Ազատ Եղիազարյանը: ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի ղեկան Գառնիկ Անանյանը որվասեց «Հասկ հայագիտական սարեգրի» անկաւելանը գործունեությունը, մինչ խորհրդային Հայաստանում հայագիտությունը որոտակի սահմանափակումներ

րի եր ենթարկվում: Տարեգրի խմբագրակազմի անդամ, Կիլիկիո կաթողիկոսության դորեվանի տեսուչ Շահեն Ժ. վրդ. Սարգիսյանը մտահոգություն հայտնեց համախարհայնացման երեւույթի դիմաց հայկական հոգեւոր ու մակերթային արժեքների լուսնական եւ զարգացման առնչությամբ ուսանողների սեղեկություններ հաղորդեց սարեգրի 9-րդ հասորի մասին, որը նվիրված է քիսուսնեւության լուսնական կրոն հոշակման 1700-ամյակին: ԵՊՀ արվեստի լուսնական եւ տեսության ամբիոնի վարիչ Գարեգին Չուխասբյանը հասկացող վեր հանեց սարեգրի հիմնադիր Գարեգին Հովսեփյանց կաթողիկոսի վաստակը հայագիտության ոլորտում եւ ներկայացրեց սարեգրի հասորներում արվեստագիտական բնույթի հողվածների համառոտ տեսությունը ներկայացվող հասորը «հոգեւոր հաց» հայասրաբերով: Խմբագրության անդամ Նարեկ Ժ. վրդ. Ալեքսեյանը ընթերցեց Արամ Ա կաթողիկոսի օրհնության խոսքը, որտեղ շեծեց որվում է հայգրի արժեքների վրա. «Գիրք սրբագրան արժէ է», հայասրաբեր է՝ Վեհափառը:

Հանդիսության ավարտին ներկաներին նվիրվեց «Հասկ հայագիտական սարեգրի» 9-րդ հասորը, որին հետեւեց ակադեմիական շնորհանդերային ընդունելությունը:

ԳԵՄՐԳ ՅԱԶԵՆՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ					
Երեւանի ֆաղադաբնական լուսնական սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վարձակալության եւ օտարման մրցույթին ու անուրային հանձնաժողովը հայասրաբերով է բաց մրցույթ ներհոշայալ ֆաղադաբնական հողերի երկարատե վարձակալության այդ սարածներում նույն նպատակներով շինարարություն իրականացնելու համար եւ փակ անուր բնակելի տների կառուցման համար					
Մրցույթով վարձակալության տրամադրվող հողամասերի ցանկ					
N/N	Հողամասի հասցեն /գտնվելու վայր/ կենտրոն	Ճամկազիրը Մակերեսը ԸՄ	Նպատակը		
1	Չարեցի փող. եւ 70 Եժնի հարեանություն	Մ 01-12 600.0	աուտերի սրահի շինարարության համար		
Սայաթ-Նովասիա					
2	Անդրանիկի փող. հ. 73 Եժնի դիմաց	Մ 01-65 200.0	աուտերի շինարարության համար		
Արաբկիր					
3	Արաբկիրի մանկական գրասրահի	Մ 01-122 270.0	բացօթյա սրճարան կազմակերպելու համար		
Բանաւե-Չեյրուսեան					
4	Պ. Անհաղի փող. հարող սարած	Մ 01-129 100.0	աուտերի սրահի շինարարության համար		
Կալիբաճեն					
5	Կալիբաճենի 2-րդ քաղ. 27 եւ 28 Եժնի մերձակալ	Մ 01-98 36.0	սղասարկման ոլորտի օրեկեի շինարարության համար		
6	Կալիբաճենի 2-րդ քաղ. 27 եւ 28 Եժնի մերձակալ	Մ 01-102 75.0	սղասարկման ոլորտի օրեկեի շինարարության համար		
7	Կալիբաճենի 2-րդ քաղ. 27 եւ 28 Եժնի մերձակալ	Մ 01-101 36.0	սղասարկման ոլորտի օրեկեի շինարարության համար		
Արաբկիր					
8	Շիրազի փողոցին հարող սարած	Մ 01-145 3120.0	շինանյութերի վաճառի համայիր		
Կալիբաճեն					
9	Կալիբաճենի կամուրջի հանգույցին հարող սարած	Մ 01-120 2458.0	ավտոմեքանիկայի գաղալիցավորման կայանի շինարարության համար		
Շենգուլիք					
10	Շիրակի փողոցին հարող սարած	Մ 01-121 2000.0	շինանյութերի վաճառ կազմակերպելու համար		
Լոր-Մարա					
11	4 Հովսեփյան եւ 5-րդ փող. միջեւ գտնվող սարած	Մ 01-123 2x600.0	այգեգործական նպատակով		
Աճուրդով օտարման ենթակա հողամասերի ցանկ					
N/N	Հողամասի հասցեն /գտնվելու վայր/ կենտրոն	Ճամկազիրը	Մակերեսը ԸՄ	Նպատակը	Սեկ հողամասի մեկնարկային գինը, հազ. դր.
Երեւան					
1	Բուսակալի փող. Լոր-Մարա	Մ 01/79	405.0	անհատական բնակելի սան կառուցման համար	594.0
2	Գրե Լորի սարած	Մ 01/73	400.0	անհատական բնակելի սան կառուցման համար	793.0
Արաբկիր					
3	Կալիբաճենի կամուրջի հարող սարած	Մ 01/3442	3200.0 (400.0x8)	անհատական բնակելի սան կառուցման համար	552.0
Մասնակցելու իրավունք ունեն Մրցույթին					
ա/ ՀՀ ֆաղադաբնական բ/ ՀՀ իրավաբանական անձին եւ օտարերկրյա կազմակերպությունները, գ/ Օտարերկրյա ֆաղադաբնական ու ֆաղադաբնական լուսնական անձին, դ/ Օտարերկրյա լուսնականներն ու միջազգային կազմակերպությունները:					
Աճուրդի					
ՀՀ ֆաղադաբնական եւ ՀՀ օրենսդրությամբ հողի սեփականության իրավունք ունեցող իրավաբանական անձին:					
Մրցույթի եւ անուրային լուսնականների մատրամաների ծանոթանալու համար ներկայացնելու համար դիմել երեւանի ֆաղադաբնական սեծեծական ֆաղադաբնականության եւ ներդրումային ծրագրերի վարչություն /սեկտոր 309, հեծ 54-18-62/:					
Մրցույթը եւ անուրային կայանալու են երեւանի ֆաղադաբնականում, ս/ր դեկտեմբերի 5-ին:					
Հայտերի ընդունումը դաղաբեցվում է նույն ժամկետից երեւ ախարհամերկի ու առաջ:					

ՄՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՏՈՒՐՅԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՐԴՈՒ

Մարզական

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաժամերի ավարտից հետո «Ե», «Բ», «Գ» և «Դ» խմբերում ընդգրկված փուլերը: Ավարտական տուրի երկրորդ օրվա հանդիպումների արդյունքով որոշվեց հաջորդ փուլի վերջին մասնակիցը: Երջանիկ ուղեգրի տերը դարձավ «Պորսոն»-ը: Ե: Կայսնի դարձան նաև ՌԷՖԱ-ի գավաթի մրցաժամում բախուր մնացած 3 ուղեգրերի տերերը, որոնց շրջանում «Սելթիկը», «Լիլը» և «Ֆենտորը»:

Վերջին ուղեգիրը բաժին հասավ «Պորսոնին»

«Մայսուսկը» հոլանդական թիմերից առաջին պարտությունը կրեց և զրկվեց ուղեգրից

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաժամի վերջին օրը ֆուտբոլի սերունդները ուսուցողական կենտրոնում հիմնականում «Ե» խմբում կայանալիս «Սելթիկ»-«Յուվենթուս» և «Պորսոն»-«Ռուսենբորգ» հանդիպումներն էին, որոնք մեծ է անվանելիս հաջորդ փուլի վերջին մասնակցին: Բախտը ժողովրդական «Պորսոնին», որը սեփական հարկի սակ 1-0 հաշվով հաղթեց «Ռուսենբորգին»: Իսկ ահա «Սելթիկը», որն առավելության հասավ խմբի առաջատարի «Յուվենթուսի» նկատմամբ, ստիպված է հրաժարվել չեմպիոնների լիգայի մրցաժամից: Երես է թիմի համար որոշեց սփոփանք կարող է դառնալ ՌԷՖԱ-ի գավաթի ուղեգրի նվաճումը:

Նման խնդիր էին լուծում նաև «Ֆենտորը» ու «Մայսուսկը»: Այդ խաղում «Մայսուսկի» գլխավոր մարզիչ Օլեգ Ռոմանցևը կազմի հետ կապված լուրջ խնդիրների առաջ էր կանգնած: Դա հասկալիս վերաբերում էր լիգային մրցաժամը: Վնասվածի մասնաճանձով Ռոմանցևը չէր ժամանել Տուրին, Ամանկոն որակավորված էր, իսկ Կեբեկ Սենցալի հավաքականում էր: Արդյունքում լիգային մրցաժամում անսովոր կազմով մնալ խաղադաշտ: Կենտրոնում խաղում էին Կոլոսոն ու Սեպանան, որն իր նորամուտն էր նշում թիմի հիմնական կազմում: Չախ լիգային մրցաժամում կայանում էր Միսրելին և միայն Պարֆյունովն էր իր հարազատ դերում լիգային մրցաժամում աչք թելում: Արդյունքում խաղակազմում «Մայսուսկի» լիգային մրցաժամում ծեղկված վնաս: 5-րդ րոպեին նմանակի փոխանցումից հետո ոչ ոք չկարողացավ խանգարել Ռոմանցևին բացելու հաշիվը: Գոլից հետո հոլանդացիները ետ մի քանի վնասակար լիգային մրցաժամում, սակայն «Մայսուսկին» փրկեց դարձաբախտի Լեիցկին: Երես է, հյուրերին հաջողվեց Քեյսասնիսի հարվածի շնորհիվ հավասարեցնել հաշիվը, սակայն 4 րոպե անց դաշտի տերերը հաշիվը մեջ կրկին առաջ անցան: «Մայսուսկը» 2-րդ խաղակետում ակտիվացրեց հարձակողա-

կան գործողությունները: Իսկ անկված գնդակը թիմին կարող էր ՌԷՖԱ-ի գավաթի ուղեգիր դարձնել: Սակայն այդպես էլ զոլ չգրանցվեց, թեև ստորակցիները մոտ էին հաջողությանը: Մարզական բախտն այդ օրը կարծես երես էր թեփել ստորակցիներից: 2 անգամ Յիսենյուսուկի և Քեյսասնիսի հարվածներից հետո գնդակը դիտավ հորիզոնական դարձաձողին: Եվրոպական մրցաժամում «Մայսուսկը» առաջին անգամ զիջեց հոլանդական թիմին, որն էլ ճակատագրական եղավ: «Գ» խմբում ետ դադար էր գնում

լի էր «Բայերի» դարձումը սեփական հարկի սակ «Լիոնին»:
«Բարսելոնին» «Ֆենտորային» նկատմամբ հաղթանակ դարձրեց վերջին րոպեին Ռիվալդոյի խփած միակ գնդակը:

Խաղերի արձանագրություններից
«Ե» խումբ
«Սելթիկ»-«Յուվենթուս» 4-3 (2-1) 0-1 Դեյ Պիեռո (19), 1-1 Վալդաբեն (24), 2-1 Մասոն (45), 2-2 Տրեգեթ (51), 3-2 Լարսոն (57 11 մ), 4-2 Մասոն (64), 4-3 Տրեգեթ (77)
«Պորսոն»-«Ռուսենբորգ» 1-0 (1-0) 1-0 Պեյնյա (37)
«Բ» խումբ

ՌԷՖԱ-ի գավաթի մրցաժամի մասնակցության համար: «Օլիմպիկոսը» հյուրընկալել էր «Դեպորտիվոյին», որի կազմում բացակայում էին առաջատար մի քանի խաղացողներ: Իսկ դաշտի տերերը մարտական կազմով էին խաղադաշտ դուր եկել և անեն ինչ արեցին հաղթանակի հասնելու համար: 51-րդ րոպեին Ալեքսանդրիսի խփած գոլը դաշտի տերերին բարեհաջող ելի հույսեր ներշնչեց, սակայն խաղավարից 6 րոպե առաջ իտալացիները հավասարեցրին հաշիվը: ՌԷՖԱ-ի գավաթի ուղեգիրը բաժին հասավ «Լիլին», որը սեփական հարկի սակ նույն ժամանակ հաշիվը (1-1) ավարտեց հանդիպումը: «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հետ: «Բ» խմբի հանդիպումներն այլևս ոչինչ չէին վճռում: Անստիան-

«Բայեր»-«Լիոն» 2-4 (1-2) 0-1, 0-2 Կարյեր (32, 38), 1-2 Շեբեկեն (45), 2-2 Բերեսով (52), 2-3 Նի (64), 2-4 Գոլով (81)
«Բարսելոն»-«Ֆենտորային» 1-0 (0-0) 1-0 Ռիվալդո (90)
«Գ» խումբ
«Լիլ»-«Մանչեսթեր Յունայթեդ» 1-1 (0-1) 0-1 Սուլեբեր (6), 1-1 Շեյրու (65)
«Օլիմպիկոս»-«Դեպորտիվո» 1-1 (0-0) 1-0 Ալեքսանդրիս (51), 1-1 Կադդուբիլյա (84)
«Դ» խումբ
«Մայսուսկ»-«Բավարիա» 0-1 (0-1) 0-1 Նուկոսն (40, սեփ. դարձաձող)
«Ֆենտոր»-«Մայսուսկ» 2-1 (2-1) 1-0 Թոմասոն (5), 1-1 Քեյսասնիս (14), 2-1 Էլմանդեր (18)

	«Ե» խումբ				
	Խ	Յ	Ո	Դ	Ս
1. Յուվենթուս	6	3	2	1	11-8 11
2. Պորսոն	6	3	1	2	7-5 10
3. Սելթիկ	6	3	0	3	8-11 9
4. Ռուսենբորգ	6	1	1	4	4-6 4

	«Գ» խումբ				
	Խ	Յ	Ո	Դ	Ս
1. Մանչեսթեր	6	3	1	2	10-6 10
2. Դեպորտիվո	6	2	4	0	10-8 10
3. Լիլ	6	1	3	2	7-7 6
4. Օլիմպիկոս	6	1	2	3	6-12 5

	«Բ» խումբ				
	Խ	Յ	Ո	Դ	Ս
1. Բարսելոն	6	5	0	1	12-5 15
2. Բայեր	6	4	0	2	10-9 12
3. Լիոն	6	3	0	3	10-9 9
4. Ֆենտորային	6	0	0	6	3-12 0

	«Դ» խումբ				
	Խ	Յ	Ո	Դ	Ս
1. Բավարիա	6	4	2	0	14-5 14
2. Մայսուսկ	6	3	2	1	10-3 11
3. Ֆենտոր	6	1	2	3	7-14 5
4. Մայսուսկ	6	0	2	4	7-16 2

Իրանցիները կմասնակցեն անցումային խաղին

Իրանի հավաքականը հաջողությամբ լուծեց անցումային խաղին մասնակցելու խնդիրը՝ հյուրընկալվելիս 3-0 հաշվով հաղթելով Արաբական Միացյալ Միությունների ընտանու: Գիլերմոսն, որ սեփական հարկի սակ էլ իրանցիները հասել էին հաջողության (1-0): Այսպիսով, աշխարհի առաջնության

եզրակապակի 5 ուղեգրեր անցումային խաղերում, որոնք կկայանան նոյեմբերի 10-11-ին և 14-15-ին, կվիճարկեն հետևյալ հավաքականները: Սլովենիա-Ռումինիա, Իռլանդիա-Իրան, Չեխիա-Բելգիա, Թուրքիա-Ավստրիա, Ուկրաինա-Գերմանիա

Վիճակահանությունը կանվանի մրցակիցներին

Այսօր ժնեյի «Նոգա Գիլոն» հյուրանոցում կկայանա չեմպիոնների լիգայի խմբային երկրորդ մրցաժամի մասնակցների վիճակահանությունը: Սակայն մինչ այդ թիմերին բաժնետեղ են չորս զամբյուղներում, որոնցից յուրաքանչյուրից մեկական մասնակց կընդգրկվի միջուկային խմբում: Ըստ լիգային մրցաժամային արձանագրության, նույն խմբում չեն ընդգրկվի միջուկային երկրորդ 2 թիմ, ինչպես նաև խմբային առաջին մրցաժամում նույն խմբում հանդես եկած ակումբները: Ահա թե ինչպես են բաժնետեղ թիմերն ըստ զամբյուղների.

Շեմպիոնները հայտնի են

Իսլավական Արևելյան իրենց մրցակցներն ավարտեցին վեցերորդ օրվա մրցաժամերը, որոնք վիճարկում էին աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: Տղամարդկանց մրցաժամում չեմպիոնի կոչումն համար մրցակցի էին բռնվել 163 ժամանակագրեր, որոնք ընդգրկված էին մրցաժամում: Չեմպիոնը որոշվեց վերջին տուրում կայացած Կոլման-Չոն դարձաձամում: Լասվիցի 3անիս Կոլմանը կես միավորով գերազանցում էր իր մրցակցին և չեմպիոնի կոչումն արժանացրեց: Կոլմանը հասավ իր նպատակին խաղաղ դաշտ կնքելով Չոնի հետ: 9 միավորով նա դարձավ աշխարհի չեմպիոն: Նրանից կես միավորով հետ մնաց Չոնը՝ գրավելով 2-րդ տեղը: Նույնպես միավոր վաստակեց նաև Խուրվաթիան ներկայացնող Վլադիմիր

Քուկալը, որը վերջին տուրում հաղթեց իսլավացի Ալվիս Յիսիլին: Բուլգար գործակիցների աղյուսակով գրավեց 3-րդ տեղը: Վեց ժամանակագրեր անցան չեմպիոնի կոչումը: Չոնի Շաբանովը, Օլեգ Չեռնիկովը և Գերմանիան ներկայացնող Քոլիս Կանուկովը վաստակեցին 8-ական միավոր: Աշխարհի չեմպիոնուհու կոչումը վիճարկում էին 18 ժամանակագրեր, որոնք անցկացրին 9-ական հանդիպում: Հաջողություն ուղեկցեց ռուսաստանցի Ելենա Ֆաթախիբեկովային, որը 9 հնարավորից վաստակեց 7 միավոր: 6-ական միավորով 2-3-րդ տեղերում են Վալենտինա Կոզլովսկայան և Ելենա Սերբինկովան (երկուսն էլ՝ Ռուսաստան): Նույնպես միավոր ունեն նաև վրացի Թամար Խմիդազիլին և լեհ Դանա Էրենկան:

Չեմպիոնների լիգայի քվերով և փաստերով

*15 երկրների 32 թիմեր հանդես եկան չեմպիոնների լիգայի առաջին խմբային մրցաժամում վիճարկելով հաջորդ փուլի ուղեգրերը: Երկրորդ փուլում հանդես գալու իրավունք նվաճեցին 9 երկրների 16 թիմեր: Առաջին փուլում բոլորից հաջող հանդես եկան անգլիական 3 թիմեր՝ մտնելով հաջորդ փուլ: Խաղադաշտում ետ ներկայացնում է 3 թիմ (առաջին փուլում հանդես էր գալիս 4 թիմ): *Երկրորդ փուլի մասնակցներին որոշելու համար անցկացվեց 96 խաղ: Չալի առավելություն ունեին դաշտի տերեր, որոնք հաղթեցին 53 խաղում, 21 հանդիպում ավարտեցին ոչ-ոքի, 22-ում դարձան չեմպիոններ: Իսկ վեց 247 գնդակ, որից 148-ի հեղինակը դաշտի տերերն էին: Մրցաժամի միջին արդյունավետությունը կազմում է 2,57 գոլ մեկ խաղում: *Գրանցվել է խաղի հաշիվ 14 Տարբերակ: Առավել հաճախ հանդիպումներն ավարտվել են 1-0 հաշվով (22 անգամ): *10 խաղում գրանցվել է խոսք հաշիվ: Ամենախոսք հաշիվը 5-1, գրանցվել է «Բավարիա»-«Մայսուսկ» և «Անդերլեխտ»-«Լոկոմոտիվ» հանդիպումներում: *Բոլորից հաջողը «Բարսելոնին» ելույթը էր (15 միավոր), իսկ մրցաժամի ամենաարդյունավետ թիմը «Բավարիան» է (14 գնդակ): *32 թիմերից միայն «Լիվերպոլին», «Դեպորտիվոյին» և «Բավարիային» հաջողվեց մնալ անմարտե-

լի: Իսկ «Անդերլեխտը», «Մայսուսկը» և «Ֆենտորային» այդպես էլ չմասնակցեցին հաղթանակի փառաբանությունը: «Ֆենտորային» միակն էր, որ միավոր վաստակեց: *Ամենաբարձր արդյունավետությամբ աչի ընկան «Դ» խմբի հանդիպումները, որոնցում չարձանագրվեց երեք մի ոչ-ոքի արդյունք: Իսկ ահա «Գ» խմբում 12 խաղերից 5-ը խաղաղ ել էին ունեցել: Թիմերից առավել հաճախ 4 անգամ խաղն ավարտել է ոչ-ոքի «Դեպորտիվոն»:
*Ամենահուսալի լիգային մրցաժամում աչի ընկան «Լիվերպոլը», «Պանաթինաիկոսը», «Նանցը» և «Մայսուսկը», որոնք սեփական դարձաձամը բաց են բողել ընդամենը 3-ական գնդակ, իսկ ամենախոսքի լիգային մրցաժամում Մոսկվայի «Մայսուսկին» էր 16 բաց թողած գնդակ:
*Խմբային մրցաժամի լավագույն ընդհանուր դարձան Ջովանի Էլբերը («Բավարիա») և Դավիթ Տրեգեթը («Յուվենթուս»), որոնք խփեցին 6-ական գնդակ: 5 գոլ է գրանցվել Տյերի Անրիի («Մանչեսթեր») հաշիվին: 4-ական գնդակ են խփել Կարյերը («Լիոն»), Կյուլիբերցը («Բարսելոն»), Քեյսասնիսը («Մայսուսկ»):

Շեյքենկոն ամենաարդյունավետ ֆուտբոլիստն է

«Օմսա» ընկերության անցկացրած հետազոտության արդյունքներով իսլավական «Սիլանին» և Ուկրաինայի հավաքականի հարձակվող Անդրեյ Շեյքենկոն ծանախվել է եվրոպական առաջատար ֆուտբոլային երկրների ազգային առաջնությունների ամենաարդյունավետ ֆուտբոլիստը: Շեյքենկոն գոլ է խփում յուրաքանչյուր 88,4 րոպե մեկ, իսկ նա հարվածների 62 տոկոսը հասնել է նպատակին: Արդյունավետությամբ երկրորդ ցուցանիշն ունի «Մանչեսթեր» հարձակվող Տյերի Անրին (88,5 րոպե մեկ): Հաջորդ տեղերում են Ջովանի Էլբերը («Բավարիա»)՝ 97 րոպե, Մայլ Օուենը («Լիվերպոլ»)՝ 105,3 րոպե և վան Նիստերոյը («Մանչեսթեր Յունայթեդ»)՝ 108,3 րոպե: Հարվածների էֆեկտիվությամբ 2-րդ տեղում կրկին Անրին է (59 տո-

կոս): Հաջորդ տեղերում են Տրեգեթը (54 տոկոս), Կոստոն (54 տոկոս), Նիստերոյը, Ռաուլը, Էլբերը (բոլորն էլ՝ 53 տոկոս) և Օուենը (50 տոկոս):

